Milliyet

İSTİKLÂL SAVAŞI gazetesi

KALK UYAN YOKSA ARDI HİCRANDIR

HAZIRLAYAN: ÖMER SAMİ COŞAR

ÇARŞAMBA 11 HAZİRAN 1919

Mustafa Kemal, derhal harekete geçilmesini istiyor

Mustafa Kemal Paşa'nın Anafartalar'da İtilaf Devletleri'ni durdurup İstanbul'u kurtardığı gün çekilmiş bir fotoğrafı.

İzmir bölgesinde şehit edilen bir Türk'ün başında son dua...

Kumandanlarla Havza'da bir toplantı yapılmasını isteyen Mustafa Kemal, Ali Fuat Paşa'ya , Rafet ve Hamit beyleri de davet edeceğini bildiriyor

ANKARA

İSTANBUL hükümetine karşı cephe almış ve Yunan istiasına karşı koymak gektiğine inanan şöhretli umandanlarımızın müim bir toplantı yapaaklarına dair haber kat'işmiştir.

Dün Mustafa Kemal Paşa'dan bu hususta Yirminci Kolordu Kumandaı Ali Fuad Paşa'ya gelen ir telgrafta derhal harekete geçilmesi istenmekedir.

Mustafa Kemal Paşa, irminci Kolordu Kumandanı'nın önceki gün olladığı telgrafa verdiği evabında diyor ki:

"Telgrafınızı öğleden onra yedide aldım. Rekinizle ve zatıâlinizle birkte görüşmekliğimiz fevkalâde mühim ve elemdir. Ancak benzin fikanı beni buraya bağlamıştır. Osmancık'a kadar ahmet ve fedakârlığı göze ldıktan sonra Havza'ya adar temdit etmenizi ve mümkünse yarın yola ıkmanızı hassaten rica ederim. Hareketinizin ve Havza'ya ne vakit vâsıl olabileceğinizin iş'arına makine başında muntazırım. Rafet ve Hamit beyleri de davet edeceğim. Osmancık'ta lüzumu kat'i olmadıkça zatıâlinizin de hüviyetiniz hakkında kimseye malûmat vermemenizi muvafık buluyorum. Gözlerinizden öper ve hasretle muvasalatınıza intizar ederim."

Mustafa Kemal Paşa'nın telgrafında "Refikinizle" diyerek bahsetmek istediği zat da Hamidiye kahramanı Rauf Bey'dir. Rafet Bey ise, Mustafa Kemal Paşa ile birlikte Samsun'a çıkmış ve halen merkezi Sivas'ta bulunan 3'üncü Kolordu Kumandanlığı'na tayin edilmiş zattır. Hamit Bey de Samsun mutasarrıfıdır.

Ali Fuad Paşa ile Rauf Bey'in iki güne kadar şehrimizden ayrılacakları anlaşılmaktadır. Bu seyahat gayet gizli tutulmaktadır.

Teceddüd Fırkası Başkanı Hüsnü Paşa tutuklandı

POLİS müdüriyetinden bildirildiğine göre, Teceddüd fırkası başkanı ve ayan azası üyelerinden Hüsnü Paşa dün tevkif edilmiş ve Bekirağa bölüğüne konulmuştur.

Teceddüd fırkası, İttihat Terakki cemiyetinin fesholmasını müteakip kurulmuş bir partidir.

Polistan verilen bilgiye göre, Hüsnü Paşa "İttihatçı" olması sebebiyle tevkifhaneye atılmıştır.

Hüsnü Paşa, eski İzmir Valisi Rahmi Bey'in de kayınpederidir.

Ermenilerin isteklerine karşı iki bakan çelişkili beyanatlar verdiler

NAFİA Bakanı Ferid Bey, **"Bundan sonra Türk ve Ermeni unsurlarının beraber yaşaması biraz güç olacaktır"** diyen Ermeni Patrik Vekili Yervant Efendi'ye cevap vermiştir.

Nafia Bakanı, cevabında diyor ki:

"—Yervant Efendi'nin görüşüne katılıyoruz. Ermeniler istedikleri yere gidebilirler. Biz de Ermeni devletindeki Türkleri getirtiriz, istediğimiz budur."

Fakat, Damat Ferit kabinesinin diğer bir üyesi, Adliye Bakanı Hoca Vasfi Efendi, bu şekilde kati bir lisan kullanmaktan kaçınmış ve Vakit gazetesi muhabirinin sorduğu bir suale cevap verirken demiştir ki:

"Eğer Ermenilere zulüm edenleri cezalandırırsak ve onlara geniş siyasî haklar verirsek, birlikte pekâlâ yaşayabiliriz."

Paris'e gitmekte olan Kafkasya Ermenistan Cumhuriyeti Başbakanı Ohannes Kocaznoni ile Maliye Bakanı Arieşeş şehrimizdedirler. Ermeni Başbakanı şerefine, Ermeni Cemaati Tokatlıyan salonlarında bir ziyafet vermiştir.

Ermenistan Başbakanı, bu münasebetle yaptığı konuşmada, Abdülhamit devrindeki katliamdan da bahsetmiş ve **"Bir senedir müstakil devletiz"** demiştir.

İngilizler, Merzifon'da Türk mahallelerini denetim altına aldı

Dün Harbiye Bakanlığı'na Havza'dan Mustafa Kemal Paşa'dan bir telgraf gelmiştir. Bundan iki gün önce İstanbul'a derhal dönmesi hususunda talimat gönderilmiş olan Mustafa Kemal Paşa gelip gelmeyeceği hususunda bakanlığa hiç bir bilgi vermemekte, fakat Merzifon'da İngiliz subay ve askerlerinin davranışlarından yeniden şikâyetlerde bulunmaktadır.

Mustafa Kemal Paşa'nın verdiği bilgiye göre dün Merzifon'da İngiliz subayları ile 30 kadar silahlı asker, kasabanın Türk mahallelerini tecavüzkâr bir şekilde muhasara altına almışlar ve devriye dolaştırmaya başlamışlardır.

Ege bölgesinde Yunan istilası karşısında göç edenler arasında, Balkan Harbi esnasında Anadolu'ya hicret etmiş olanların da bulunduğu öğrenilmiştir. Yukarıdaki fotoğrafta, Balkan Harbi sırasında Rumeli'de Yunan zulmünden kaçıp İstanbul'a gelen Rumeli muhacirlerinden bir kafile Sirkeci'de görülüyor.

Kızılay, Anadolu'daki muhtaç ailelerin yardımına koşuyor

700 ton mısır, buğday, un, mercimek, bakla, 10 bin çift çarık, 10 bin çift çorap, 100 bin adet don, 100 bin adet gömlek dağıtılacak

HİLALİAHMER'in Anadolu'daki muhtaç halka elli bin lira değerinde erzak ve eşya göndereceği açıklanmıştır.

Yakında şehrimizden hareket edecekleri bildirilen Hilâliahmer heyetleri yanlarında 700 ton mısır, buğday, un, mercimek, bakla, 4500 kutu süt hülâsası, 10 bin çift çarık, 10 bin çift çorap, 100 bin adet Amerikan mamulâtı don ve 100 bin adet gömlek götürecektir.

Hükümet tarafından verilen bilgiye göre, istilâ bölgesindeki "Nasihat heyetleri"nin faaliyetleri ile muhaceret nisbeten durdurulmuştur.

Diğer taraftan bilhassa Ayvalık bölgesindeki geniş muhaceret üzerine Yunan kumandanı da telâşlanmış ve İngiliz subayının da tavsiyesi ile geçen perşembe bir protokol aktedilmiştir. Öğrendiğimize göre, o gün Yunan kumandanı Yarbay Toma ile yardımcısı Yarbay Nikola ve Türk tarafından da Nahiye Müdürü ile Yarbay Ali, Ayvalık - Gömeç şosesi üzerinde Belediye çeşmesi yanında buluşmuşlar ve karşılıklı görüşmelerle bir protokol üzerinde anlaşmışlardır.

Yunan kumandanı, Ayvalık kazası dahilinde Türklerin işlerine müdahale etmeyeceğine dair söz vermiştir. Fakat bu sözü tutacağı şüphelidir.

Şairler, İzmir için gözyaşı döküyorlar

"Büyük Mecmua"nın son nüshasında Faruk Nafiz Bey'in "İzmir" için şu şiiri çıkmıştır:

Kara bir haberdi, bir ölüm kadar
Ansızın benizler soldu sarardı
Baktım ki, her gözde titreyen yaşlar
Her yüzde İzmir'in matemi vardı.

Geçse de üstünden asırlarca yıl,
Yenilmez sanırdım Türkler emeksiz,
Gördüm ki en sonra bir şehir
Teslim olunurmuş topsuz tüfeksiz

O güzel bağların yas tutsun bu yaz
Vefasız değilsin bize darılma
Sana yabancıdır o mavi-beyaz
İzmir, güzel İzmir bizden ayrılma

Aynı mecmuada Yusuf Ziya Bey'in de İzmir için aşağıdaki şiiri görülmüştür:

Ey güzel İzmir'in kahraman oğlu
Bir lâhza bırakma tuttuğun yolu
Bizim de bağrımız fırtına dolu
Eğil dağlar eğil, üstünden aşam
Sevgili yurduma ben de kavuşam

Allah Allah deyip dayan ey efe
Can verir sesini duyan ey efe
Bizden de bulunur uyan, ey efe
Eğil dağlar eğil, üstünden aşam
Sevgili yurduma ben de kavuşam

Şimşekli bir bulut gibi gürle, çak
Silah kâr etmezse baştan başa yak
Tarihe ismini yadigâr bırak
Eğil dağlar eğil, üstünden aşam
Sevgili yurduma ben de kavuşam

Ey efe, seninle övünsün Aydın,
Gönülden gönüle namını yaydın
Yurt için kendini bir hiçe saydın
Eğil dağlar eğil, üstünden aşam
Sevgili yurduma ben de kavuşam.

Güzel İzmir'imizin uzaktan görünüşü...

Biz bu hain düşmana karşı ayaklandık

Denizli Redd-i İlhak Cemiyeti'nin yayınladığı beyannamede kaybedilecek zaman olmadığı bildiriliyor

DENİZLİ

ŞEHRİMİZDE Yunan istilâsına karşı silahla karşı koymak için başlamış olan faaliyet devam etmektedir. Dün Denizli Redd-i İlhak Heyeti aşağıdaki mühim beyannameyi yayınlamıştır.

"Güzel İzmir'imizi işgal eden Yunan canavarları vilâyetimizin içerilerine doğru ilerliyorlar. Ayak bastıkları yerlerde de hadsiz hesapsız vahşetler, tüyler ürperten alçaklıklar yapıyorlar. Camilerimize Yunan bayrağı asıyorlar. Biz bu hain düşmanlara karşı ayaklandık. Bunları evvela Menderes'ten bu tarafa geçirmemeye ve sonra vilâyetten temizlemeye karar verdik. Allah'ın büyüklüğüne güvenen nâmuslu ve mert kardeşler silahlarıyla birer birer gelip bize el uzatıyorlar. Yarın Yunanlıların pis ve murdar ayakları altında inleye inleye ölmektense bugün ya mertçesine ölmek veyahut şerefle, namusla yaşamaya azmettik.

Bugünkü çalışmayı din ve namus borcu bilen kardeşlerimiz seyirci vaziyetinde kalmamalı, vaktin nakit olduğunu ve kaybedilecek zaman olmadığını düşünerek hareket etmeliyiz.

Allah yardımcımızdır..."

SARAYKÖY'DE

Yunanlıların baskınla Sarayköyü'nü ele geçirmelerinin Denizli için teşkil ettiği tehlikeyi gözönünde bulunduran milliyetçiler bu yolda dün tedbirler almışlardır.

Bu arada Denizli'de bulunan mızraklı süvari bölüğü de dün Sarayköyü'ne sevkedilmiştir.

Öğrendiğimize göre, Yunan ordusunun gelmek üzere bulunduğuna inanan Sarayköy Rumları biri Tosunlar tarafındaki şoşe üzerinde, diğeri istasyonda şube hizasında cadde üzerinde iki zafer takı kurmuşlardı. Bidayette bunlar Denizli'den gelen mızraklı süvari bölüğünü Yunan askeri sanmışlar, sevinç gösterilerine başlamışlar, fakat hatalarını anlayınca evlerine kaçmışlardır.

Mücahitler, Yunan ordusu için hazırlanan tak-ı zaferlere Türk bayraklarını çekmişlerdir. Binbaşı İsmail Hakkı Bey'in eldeki topları Menderes kenarında tabyaladığı da öğrenilmiştir.

Musevilerin askerlik yapmamaları istendi

JURNAL Doryan gazetesinin verdiği bir habere göre, Hahambaşı Harbiye Bakanı'na verdiği bir takrirde (Bütün gayrî müslimler için müsavat) istemiştir. Bu talebe sebep, İtilâf devletleri tarafından yapılan müdahale neticesinde Osmanlı vatandaşı Rum ve Ermenilerin bundan böyle askere alınmayacakları hususundaki Harbiye Bakanlığı kararıdır. Hahambaşı ilk müracaatını 15 gün önce yapmış, netice alamayınca bunu tekrarlamıştır. Hahambaşı, Rum ve Ermeniler gibi Yahudilerin de Osmanlı hükümeti tarafından askere alınmamalarını ve askerde bulunanların da terhis edilmelerini istemektedir.

Jurnal Doryan, (Gayrî müslimlerin askerlik meselesinin yakında halledileceğini ümit ediyoruz) diyor.

Milliyet (9)

İSTİKLÂL SAVAŞI gazetesi

KALK UYAN YOKSA ARDI HİCRANDIR

HAZIRLAYAN: ÖMER SAMİ COŞAR

PERŞEMBE 12 HAZİRAN 1919

MUSTAFA KEMAL HARBİYE BAKANI'NIN TELGRAFINA 4 GÜN SONRA CEVAP VERDİ:

NEDEN GERİ ÇAĞRILIYORUM

9. Ordu müfettişi kömür ve benzin kıtlığından hareketinin geciktiğini bildirdi

DOKUZUNCU Ordu Müfettişi Mustafa Kemal Paşa, İngiliz Generali Milne'nin tehditleri üzerine kendisini İstanbul'a davet eden Harbiye Bakanlığı'nın dört gün önceki telgrafına dün cevap vermiştir.

Mustafa Kemal Paşa, çok kısa olan cevabında, kömür ve benzin kıtlığından hareketinin gecikmiş olduğunu bildirmekte ve buna çare bulunmasını talep etmektedir.

Yalnız, Dokuzuncu Ordu Müfettişinin telgrafındaki şu son cümle dikkati çekmektedir:

"Ancak suret-i hareketimi ona göre tanzim eylemek üzere davet sebebinin lütfen izah buyrulmasını rica eylerim."

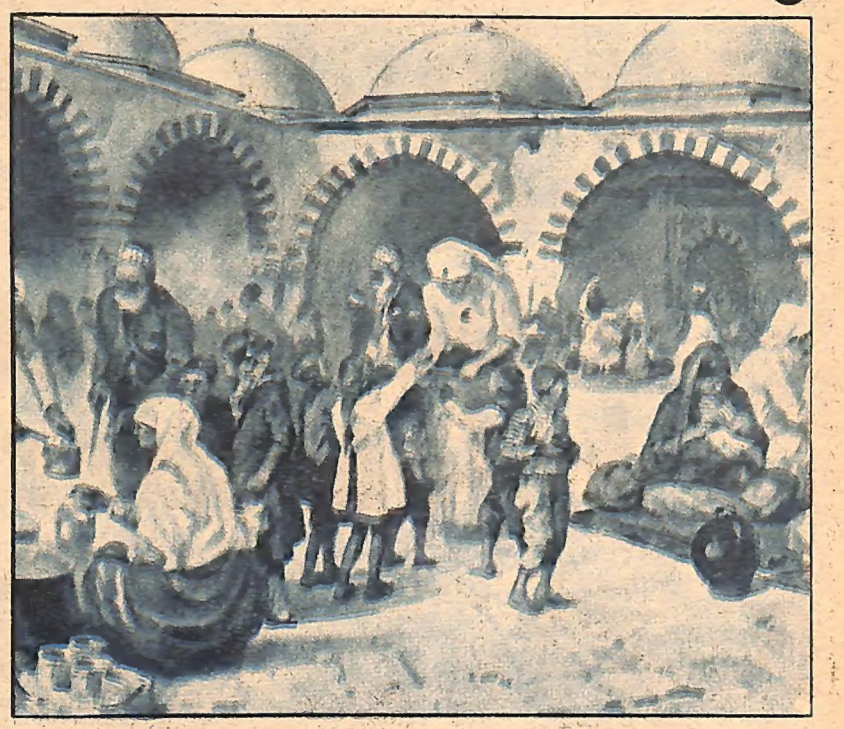

Yunan istilasından kaçmakta olan zavallı Anadolu halkı, gerilerde cami avlularında toplanmaktadır. Yukarıdaki tablo, bunların yardımına koşan Hilaliahmer hemşirelerimizi göstermektedir.

YUNANLILAR, MERZİFON'DA 6 TÜRK ASKERİNİ ÖLDÜRÜP GİZLİCE GÖMDÜ

MUSTAFA Kemal Paşa tarafından dün yollanan ikinci bir telgraf heyecan yaratmış ve Harbiye Bakanlığı tarafından acele Başbakanlığa ve Dışişleri Bakanlığı'na gönderilmiştir.

Mustafa Kemal Paşa bu telgrafında, Merzifon civarında bir Rum eşkiya çetesinin yurtlarına dönmekte olan 6 Türk askerini katlettiklerini, gizlice gömdüklerini bildirmekte ve şu şekilde Bakanlığı ikaz etmektedir.

"Hunharlığın bu canlı misalinin İtilâf devletleri temsilcilerine bildirilmesi ile tesir husule getirilmesini istirham eylerim..."

Türklerin, Anadolu'da Hıristiyanlara zulüm yaptıkları, katliam ettikleri propagandasını yapmakta olan Rumların bu korkunç ve toplu cinayetleri hakkında Mustafa Kemal Paşa şu tafsilatı vermiştir:

"Mayıs'ın 29'uncu günü Merzifon kazasının Mahmutlu karyesinden geçmekte olan yedi nefer, orada yemek yemekte oldukları bir sırada otuz kadar Rum eşkiyası tarafından bastırılarak katledilmişlerdir. Mahmutlu karyesinin Rum halkı bu toplu cinayete yardımcı olmuştur. Karyenin muhtarının oğlu Kiryaki, Vasil Yorika, Sava oğlu İstikato, Papasoğlu Sorika ve Hacipavli oğlu Karavasil çete efradı ile birlikte cinayetleri işlemişler ve daha sonra Mahmutlu çobanı Konstantin'e cesetleri gizlice gömdürmüşlerdir. Fakat bekçilerin ihbarı üzerine cesetlerin topluca gömüldüğü mezar ortaya çıkarılmış ve Amasya mutasarrıflığı tahkikata başlamıştır."

Yağmacı Efzun askerlerinin duruşmasına devam edildi

İZMİR, — Şehrimizde yağmacılık yapan Yunanlıların duruşmalarına Yunan Divan Harbi'nde devam edilmektedir.

Macar bankasından bin liralık eşyayı yağma etmiş olan Rum Mario İskayari üç ay hapse mahkûm edilmiştir.

Bakkal Ali Efendi'nin dükkânını basarak kasasını kırmış ve içindeki parayı çalmış olan Efzun askeri Arsini ile Rum milletinden Hristokoros altışar seneye mahkûm edilmişler, diğer bir maznun Ermeni Tellalyan beraat etmiştir.

BERGAMA SİLAH DEPOSU HAVAYA UÇURULDU

Silah ve cephanenin Yunanlıların eline geçmemesi için ateşe verildiği bildiriliyor

BERGAMA, — PAZARTESİ günü Menemen'den hareket eden bir Yunan birliğinin dün bütün gün ilerlemesi ve Reşadiye'ye gelmesi kasabada heyecanı arttırmıştır. Kasabamızın her an işgal edilmesi ihtimali vardır.

Yunanlıların hedeflerinin Bergama'yı işgal etmek olduğu anlaşılınca buraya gönderilmiş ve milis kuvvetlerini teşkilâtlandırmaya başlamıştır. Fakat Yunan istilâsına mukavemet edilmesi için gerekli hava mevcut değildir. Hürriyet İtilâf Fırkası mensupları "Memleketi mahvedeceksiniz" propagandası ile her türlü mukavemet hissini çökertmişlerdir.

YUNANLILAR.. ELİNE GEÇMESİN DİYE

Dün gece korkunç bir infilâk kasabayı yerinden oynatmıştır. Öğrendiğimize göre, Bergama'nın savunulamayacağını ve belki de yarın Yunan kuvvetlerinin eline düşeceğini hesaplayan Bergama Mühimmat Deposu memuru, bütün silah ve cephaneyi havaya uçurtmuştur.

Rumların Anadolu'ya göç etmesi sağlanmalı

Elefteros gazetesi, Mısır ve Amerika'ya başlayan göç dalgasının durdurulmasını öneriyor

ATİNA, — YUNAN ordusunun Anadolu'daki ileri hareketinden bahseden Elefteros Typros adlı gazete, **"Hedefe varmadık, daha başlangıçtayız"** demekte ve Anadolu üzerindeki Yunan emelleri hakkında mühim açıklamalarda bulunmaktadır.

Elefteros Typos bu yazısında diyor ki:

"Yunanistan'dan, Mısır'a ve Birleşik Amerika'ya olan hicret dalgaları durdurulmalı ve alınacak tedbirlerle bu göç dalgalarına istikâmet olarak Anadolu gösterilmelidir.

Bolşevik yayılması sebebiyle Rusya'dan da gelecek birçok Rum bulunacaktır. Bunların da Anadolu topraklarına yerleştirilmeleri için şimdiden gerekli hazırlıklar yapılmalıdır."

Elefteros Typos, **"Öyle bir durum yaratmalıyız ki, Türkler dahi, Yunanistan'ı kendi vatanları addetmelidirler"** diyerek yazısına son vermektedir.

Yunanistan'da gazeteler üzerinde şiddetli bir sansür bulunduğu gözönünde tutulursa bu yazının kimler tarafından ilham edildiği gayet iyi anlaşılır.

Times'ın başyazısına Amerikalı profesörün yanıtı

Türkler, Amerikan mandasını kabul ederlerse İstanbul'da kalabilirler

Ünlü İngiliz gazetesi, Amerikan mandasına itirazları olmadıklarını belirtti

LONDRA

TİMES gazetesi dün yayınladığı bir makalesinde, **"Hindlileri gücendirme pahasına da olsa Türkler İstanbul'dan atılmalıdır"** demektedir.

Times'in bu yazısına, Amerikalı Profesör Simons'un gazetede yayınlanan bir mektubu sebep olmuştur.

Amerikalı profesör bu mektubunda, İstanbul'un Yunanlı olduğunu ileri sürmüş fakat politik ve ekonomik sebeplerle Yunanistan'a ilhakının mümkün olamayacağını eklemiştir. Amerikalı profesöre göre, Amerikan mandası kabul edilmesi şartıyle Türkler İstanbul'da bırakılmalıdır.

Profesör Simons, Anadolu'nun bazı bölgeleri için de Amerikan mandasını istemiştir.

Profesörün bu mektubunu yorumlayan Times de, İstanbul'un Yunanlı olduğu hususunda Simons'la görüşbirliğine varıyor, aynı zamanda bu şehrin Yunanistan tarafından ilhakının bu devlete büyük yükler getireceğini de ilâve ederek: **"Bu sebeple Yunanlılara bırakılamaz"** diyor.

Times'ın makalesinde: "İstanbul üzerinde Amerikan mandasına hiçbir itirazımız yoktur" denilerek şu noktalara da işaret edilmektedir: **"Fakat Amerika bu mandaya razı olur mu? Çünkü İstanbul, Ermenistan ve Anadolu mandalarının kabulü bu bölgelerde 300 bin Amerikan askerinin devamlı bulundurulmasını peşin göze almak demektir."**

Times, Amerikan mandası olmadığı takdirde İstanbul'da "Gönüllülerden kurulu beynelmilel bir kuvvet"in teşkilini ve şehrin de beynelmilel bir idareye tabi tutulmasını istemekte ve bu idareye Yunanlıların katılabileceklerini de ilave etmektedir.

Times'a göre, böyle bir hareket tarzı, Balkan Konfederasyonu'nun teşkiline de yardımcı olurmuş!

İngiltere'nin Hindistan sömürgesi için için kaynıyor. Fotoğrafta, Amritsar'da İngiltere aleyhinde yapılan gösterilerden birine katılanlar görülmektedir. Londra Türkiye'nin paylaşılmasının bu karışıklıkları daha da artırmasından endişe etmektedir.

HER ŞEY İSTANBUL'UN İŞGAL EDİLMESİYLE BAŞLADI

MONDROS'ta 30 ekim 1918'de mütarekenin akdinden sonra 13 kasımda düşman filoları İstanbul limanına gelip demir atmışlar ve bütün dertlerimiz de o gün başlamıştır. O günden beri fiilen işgal altında bulunan İstanbul üzerinde pazarlık devam ediyor. Yukarıdaki resimde, Fransa'nın Şark Orduları Başkumandanı General Franşe Despere'nin Sarayburnu'na çıkışı ve İngiliz Generali Vilson tarafından karşılanışı görülüyor. General Vilson'un hemen gerisinde Fransız kumandanına doğru ilerlemekte olan zat ise Cevat Paşa'dır. Dr. Rasim Ferit'in ifadesine göre, düşman gemilerinin İstanbul limanına girdikleri gün Mustafa Kemal Paşa da Adana'dan Haydarpaşa'ya varmış ve bu elemli manzarayı seyrederken, "Geldikleri gibi giderler" demiştir. Paşa'nın yakını bulunan ve o gün de kendisini Haydarpaşa'ya karşılamaya gitmiş olan Dr. Rasim Ferit, Mustafa Kemal'in şu sözleri de eklediğini söylemektedir: "Hata ettim. İstanbul'a gelmemeliydim. Ne yapıp yapıp Anadolu'ya dönmenin çaresine bakmalı." Mustafa Kemal Paşa halen Havza'dadır.

Yunan albayı, İzmir'deki Rumlardan, bir polis birliği oluşturmak istiyor

İZMİR, —

Yunan işgal bölgesinde "asayiş"i sağlamak bahanesiyle şehrimize üç Yunan jandarma taburu gönderilmiştir. Yunan kumandanlığı, bu kuvvetin de şimdi kâfi gelmediğini ve 4 bin polise ihtiyaç duyduklarını söylemektedirler. Verilen bilgiye göre, bu yeni polis kuvvetini Yunan Albayı Zafiriu, yerli Rumlardan faydalanarak kurmak niyetindedir. Ayrıca Yunanistan'dan da bir polis kuvvetinin yakında limanımıza gelmesi beklenmektedir.

Milliyet

İSTİKLÂL SAVAŞI gazetesi

KALK UYAN YOKSA ARDI HİCRANDIR

HAZIRLAYAN: ÖMER SAMİ COŞAR

CUMA 13 HAZİRAN 1919

YUNANLILAR, BERGAMA'YI İŞGAL EDİYOR

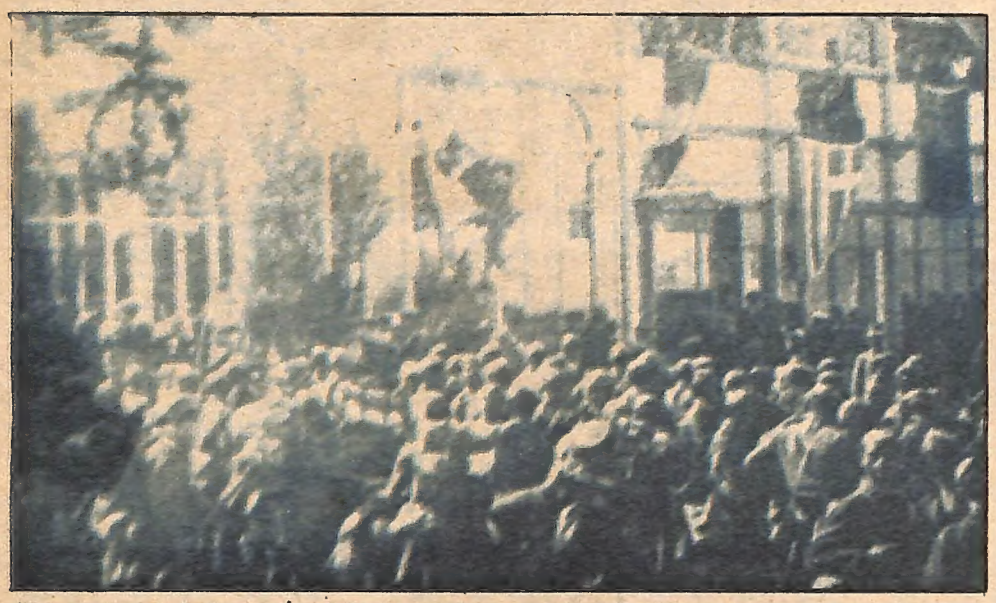

Yunan gazetelerinde, İzmir'in işgali ile alâkalı olan yayınlardan bir fotoğraf...

Önemli bir direnişle karşılaşmadan şehre giren düşman kuvvetleri komutanı, herhangi bir kıpırdanmada şehri içindeki halkla birlikte yakacağını söylüyor

—— BERGAMA

MENEMEN'den ilerlemiş olan Yunan kuvvetleri dün sabah 10'da, önemli bir mukavemetle karşılaşmadan Bergama'ya girmişlerdir.

Önceki gece mukavemeti teşkilâtlandırmak üzere gönderilen Kurmay Yüzbaşı Balıkesirli Kemal'in gelişi ve çalışmaları ile Yunan ordusuna mukavemet edileceği hissi uyanmıştı. Fakat "Bir avuç gönüllü ile koskoca Yunan ordusuna nasıl karşı koyarız. Memleketi mahvedecekler" propagandası kısa zamanda tesirini göstermiş, mukavemet hırsı kaybolmuştur.

Dün sabah Bergama'nın batı sırtlarında arazi üzerinde savunma hazırlamakla meşgul Yüzbaşı Kemal Bey'in, bir iddiaya göre, mukavemet gösterilmesine aleyhtar olanlar tarafından pusuya düşürülerek Yunan öncü birliklerine teslim edilmesi bütün ümitleri söndürmüştür.

Mukavemetin tamamen çökmesi üzerine sabah 10'da Yunan kuvvetleri Bergama'ya girmişlerdir.

Bu arada, bazı silah sesleri duyulmuştur. Bildirildiğine göre, Yüzbaşı Mustafa ile Üsteğmen Halet, yanlarındaki, bir, iki askerle birlik olup Yunan kuvvetlerine ateş ederek Turanlı istikâmetinde çekilmişlerdir.

BASKI HEMEN BAŞLADI

Bergama'da idareyi ele alan Yunan kumandanı, daha ilk gün baskıya başlamıştır. Evvelâ kendine göre bir para kuru tespit etmiş, 5 drahminin 75 kuruş olduğunu ilân etmiştir. Bunu zorla tatbik ettirmektedirler.

Diğer taraftan Yunan subayı dün akşam şehrin ileri gelenlerini toplamış ve Kınık havalisinde, Türk askerî birliğinin bulunduğunu, bunların herhangi bir hareketi karışsında Bergama'yı içindeki halkla birlikte yakacağını ihtar etmiştir.

Kasabayı işgal eden Yunan birlikleri içinde bu bölge Rumlarından birçok kimselere rastlanmaktadır. Bunlar gönüllü olarak Yunan istilâ ordusuna katılmışlardır.

TÜRK'ÜN İLAHİSİ

Sarmış matem buraları
Saz benizli ovaları
Boynu bükük yuvaları
Sen himaye et yarabbi

Ne bir yazık diyen bize
Ne ses veren sesimize
Huzurunda geldik dize
Senden inayet yarabbi

Her çehre bize yabancı
Bari sen bir parça acı
Süründürme altun tacı
Bize yardım et yarabbi

Bir gün sabah olur diye
Katlandık her işkenceye
Bu felâketli geceye
Ver bir nihayet yarabbi

MUSA SÜREYYA
Haziran 1919

ALİ FUAT PAŞA, MUSTAFA KEMAL'LE BULUŞUYOR

● *20. Kolordu Kumandanı Fuat Paşa Havza'ya Rauf Bey, İbrahim Süreyya Bey'le birlikte hareket ediyor*

—— ANKARA

MUSTAFA Kemal Paşa ile Havza'da buluşacak olan 20. Kolordu Kumandanı Ali Fuat Paşa, yanında Hamidiye kahramanı Rauf Bey, İbrahim Süreyya Bey bulunduğu halde dün buradan atlı arabalarla yola çıkmışlardır.

Heyetin, Tosya, Osmancık ve Merzifon yolu ile Havza'ya ulaşacağı anlaşılmaktadır.

Ali Fuat Paşa, bu seyahatini Ankara Valisi Muhittin Paşa'dan gizlemek için gerekli bütün tedbirleri almıştır. Paşa hareketinden önce, itimat ettiği 24'üncü Tümen Kumandanı Yarbay Mahmut Bey'e talimat vermiş ve bilhassa valinin İstanbul'la yapabileceği bütün temasları yakından takip etmesini istemiştir.

Hürriyet itilafçılara bağlı bulunan valinin, İçişleri Bakanı Ali Kemal'le bazı dolaplar çevirmesinden endişe edilmekte olduğu anlaşılmaktadır.

Heyetin dört, beş günden evvel Havza'ya varması beklenmektedir. İstanbul hükümetinin siyasetine karşı cephe almış olan kumandanların bu toplantılarında mühim kararlar alınacağı anlaşılmaktadır.

İTİLAF POLİSİ TRAFİKLE İLGİLİ BİR TEBLİĞ YAYINLADI

İTİLAF polisi dün aşağıdaki tebliği yayınlamıştır: "İstanbul ve Beyoğlu arasında tramvaylar tekrar işletilmeye başlanacağından Galatasaray'dan itibaren Pera Palas ve Banka-yı Osmanî tarikiyle Galata'ya kadar devam eden caddede haziranın 14. cumartesi gününden itibaren alafranga saat sekizden akşam sekize kadar eşya arabaları ile yük, hasta ve nakliye otomobillerinin seyrüseferi memnu olup, mezkûr cadde üzerinde bu saatlerde ancak binek araba ve otomobillerin seyrine müsaade edilecektir.

İşbu caddeye muvazi olarak İngiltere Sefareti, Pera Palas'ın arka cihetinde yeni bir yol kuşad edilmiştir ki, bu yol Şişhane Karakolu'ndan Haliç'e ve eski köprüye inerek buradan Azapkapısı'ndan Karaköy'e kadar devam etmektedir. Yük arabaları ile bilumum hasta, nakliye vasıtaları buradan gidecektir.

Damad Ferid heyetine, Paris'e varışlarında ilgi gösterilmedi

Fransız basını, Osmanlı sulh heyetini, Dışişleri Bakanlığı'nın «alelâde» bir memurunun karşıladığını bildiriyor

PARİS

OSMANLI sulh delegasyonu dün Paris'te Lyon garına inmiş ve Fransız Dışişleri Bakanlığı'nın "alelâde" bir memuru kendilerini karşılayarak yol göstermiştir. Gazeteler hiçbir karşılama töreni yapılmadığını belirtmektedirler.

Dışişleri Bakanlığı'nın bu memuru, Osmanlı Heyeti üyelerini, ikâmet edecekleri Vokreson'a trenle götürmüştür. Vokreson garında da birkaç subay Damad Ferid ile yanındakileri alarak ayrılan binaya götürmüşlerdir.

Damad Ferid'in konsey tarafından ne zaman dinleneceğine dair bilgi yoktur. Osmanlı Heyeti birçok sandıklarla gelmiştir.

ATINA NE DİYOR?

ATİNA

Yunan gazeteleri, bir Osmanlı heyetinin Paris'e çağrılmış olmasına sinirlenmişlerdir. Hestia gazetesi, Yüksek Konsey üyelerini ikaz etmekte, "Çok dikkatli davranmaları" gerektiğinden bahsetmektedir.

Yunan basını, Osmanlı heyetinin Yunanistan lehindeki havayı ortadan kaldırması endişesi içindedirler.

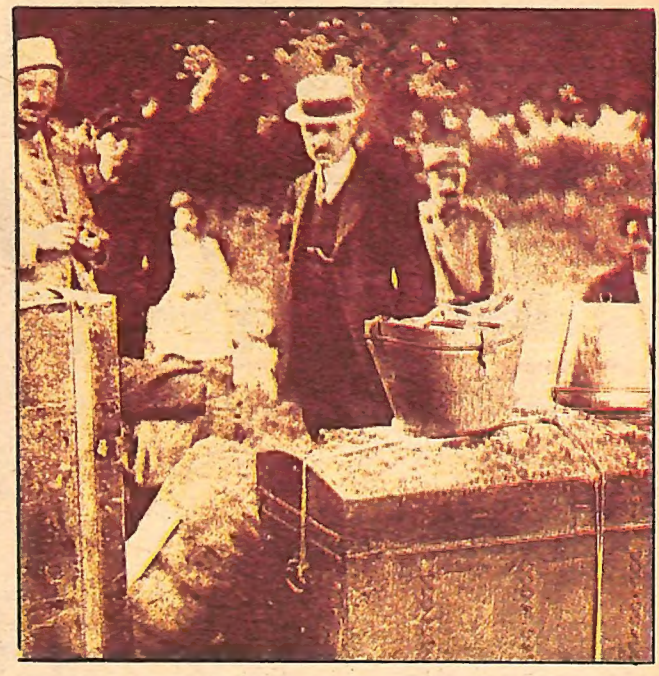

Damad Feridheyetine ait olup Vokreson Garı'nda trenden indirilen sandıklar. Sağdaki sandık üzerinde duran madeni kutular içinde fesleri bulunmaktadır.

İSTANBUL'UN KURTULUŞ EFSANESİ

Rumların uydurduğu efsaneye göre, bir tarafı kızarmış balıklar tavadan suya atlayarak yüzmeye başlamışlar, hâlâ da Balıklı'da yüzüyorlarmış.

ATİNA

YUNAN gazeteleri, İstanbul'un Yunanistan'a verilmesi lüzumu üzerindeki yayınlarına devam etmektedir.

İstanbul'un Yunanlılar tarafından "kurtuluşu"na dair efsaneler de nakledilmektedir. Gazeteler bu konuda bilhassa şu efsaneyi hatırlatmaktadırlar:

"Türklerin İstanbul'a girmekte oldukları bir sırada, bir papaz sobada yedi balık kızartıyormuş. Balıkların daha bir tarafı kızarmış iken, odaya bir Rum heyecanla girer ve Türklerin şehre girmekte olduklarını bildirir. Bunun üzerine papaz bağırır:

— Bir tarafı kızarmış bu balıklar canlanırsa ancak o zaman ben bu habere inanabilirim!

Papazın bu sözlerin üzerine bir tarafı kızarmış balıklar tavadan fırlar ve hemen yakındaki suya atlayarak yüzmeye başlarlar.

Bahsedilen bu mevki: Balıklı'dır. Hâlâ balıklar bu suda, bir tarafları kızarmış yüzmektedirler.

İstanbul'a tekrar kavuştuğumuz gün papaz, sudan bu balıkları alacak, diğer yanlarını da kızartıp yiyecektir.

Silivri kapısı yanındaki mabedde bu suda balıklar hâlâ görünmektedir. Bu sebepledir ki, Rumlar buraya (Balıklı) adını takmışlardır."

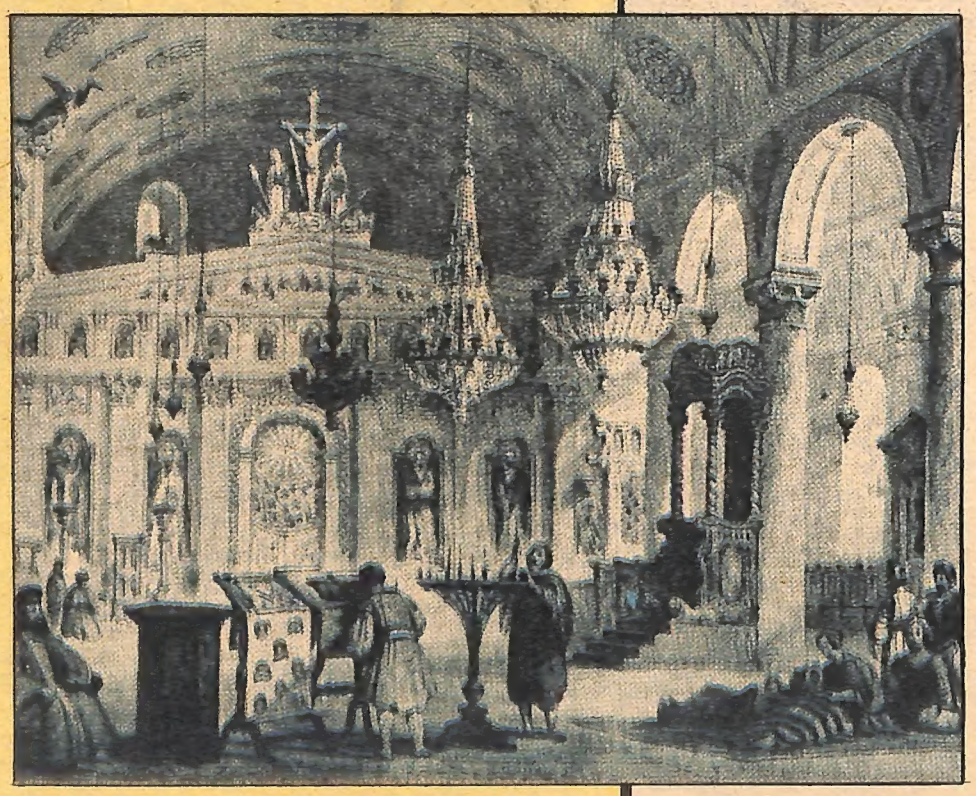

Balıklı Rum Kilisesi'nin içini gösteren eski bir gravür...

Damad Ferid, Vokreson Garı'nda trenden inerken...

Protesto telgrafı ceken Dr. Esat Paşa, Kütahya'ya sürgüne gönderildi

Damad Ferid Paşa ile Paris'e sulh konferansına gidecek heyetteki kimselerin milletin itimadını haiz bulunmadıklarını ilân ederek bir protesto telgrafı yollayanlardan Millî Kongre Reisi Göz Doktoru Esat Paşa dün Kütahya'ya sürgüne gönderilmiştir.

Aynı sebeple tevkif edilmiş olan gazeteci Talha Bey'e, acele işlerini ikmal etmesi icin pazar gününe kadar müsaade verilmiş ve kendisi serbest bırakılmıştır.

Milliyet

İSTİKLÂL SAVAŞI gazetesi

KALK UYAN YOKSA ARDI HİCRANDIR

HAZIRLAYAN: ÖMER SAMİ COŞAR

CUMARTESİ 14 HAZİRAN 1919

MUSTAFA KEMAL'İN TARİHİ KARARI:

«SİNE-İ MİLLETE DÖNÜYORUM»

Paşa, 15. Kolordu Kumandanı Karabekir'e yolladığı telgrafda, İngilizlere esir olmamak için İstanbul'a gitmediğini ifade ediyor

Mustafa Kemal Paşa, Cihan Harbi'nde

HAVZA, MUSTAFA Kemal Paşa'nın geçen çarşamba akşamı Erzurum'da 15. Kolordu Kumandanı Kâzım Karabekir Paşa'ya bir şifre telgraf göndererek, İstanbul'a geri çağrıldığını fakat gitmemek ve "milletin sinesine iltica etmek" kararını da aldığını bildirmiştir.

Mustafa Kemal Paşa telgrafında şunları bildirmektedir:

— Harbiye nezaretinden şu şifreyi aldım: Maiyeti alinizdeki istimbotlardan biri ile hemen buraya teşrifiniz rica olunur.

— Sebebi davetimi Cevat Paşa'dan mahrem sordum. Cevap şudur: "Zatıalileri gibi" kıymetli bir generalin Anadolu vilâyetlerinde dolaşmasının efkârı umumiyeye iyi bir tesir bahşedemeyeceğinden bahisle İstanbul'a celp buyrulmanızı İngilizler istedi.

— Ali Fuat Paşa daha Samsun'a muvaseletimde İngilizlerin hükümete sebebi izamını sorduklarını ve ısrarları halinde bunun hükümeti merkeziyenin arzusu hilâfında bulunduğunu söylemek mecburiyetinde kalacağını mevsukan istihbar eylediğini bildirdi.

— Vermiş olduğum kararın milletin hukuk ve istiklâlini tâyin uğrunda millet ile beraber çalışmaktan ibaret olduğunu zatı biraderlerine evvel ve âhir arzetmiştim. Bu gaye milletin sinesine iltica ederek vazifeî namus ve vicdanî ifaya fedakârane devam etmeği âmirdir. Emsalimiz veçhile İngilizlere esir olmak üzere İstanbul'a gitmekte mazurum. Vazifeî vataniyeme devam edebilmekliğim bittabi zatıâliniz gibi aynı fikir ve kanatta bulunan kardeşlerimin de daima ve her halde desti vifâk ve muavenetlerine menuttur. Bugün benim vermeğe mecbur olduğum bu fiil kararı yarın bütün erbab-ı namus ve hamiyetten olan arkadaşlarımız tarafından da verilmesi lüzumu tahakkuk edeceğine şüphe yoktur.

Yunan işgal bölgesinde doğuya doğru kaçarken Rum çeteleri tarafından katledilen iki Türk erkeği ile bir çocuk.

Veliefendi koşu mahalli için 55 bin lira tahsis edildi

İttihat hükümeti sırasında Veli Efendi koşu mahallinin tanzimi için Harbiye Bakanlığı tahsisat-ı mesturesinden nakden 30 bin lira ve 25 bin lira da eşya olarak verildiği tespit edilmiştir.

Hükümet, bu paranın Enver Efendi'nin (Paşa) müsadere edilen malları karşılık tutularak alınmasını kararlaştırmıştır.

● *Bulgar basını iddiayı reddediyor:*

İzmir'deki katliam Yunanlılar tarafından yapıldı

SOFYA — BURADA yayınlanmakta olan (Echo de Bulgarie) adlı gazete, geçenlerde İstanbul gazetelerinden Jurnal Doryan'ın bir iddiasını protesto etmektedir. Hatırlarda olduğu gibi Jurnal Doryan, İzmir'de katliama Bulgarların sebebiyet verdiklerini, esas mesulün Rumlar değil de bunlar olduğunu yazmıştı.

(Echo de Bulgarie) adlı gazete, İzmir'de birkaç Bulgarın yaşadığını, bunların da sütçülük yaptıklarını, İzmir olaylarıyla hiçbir alâkaları bulunmadığının anlaşıldığını yazmakta ve "Facia Yunanlılar tarafından yapılmıştır" demektedir.

BİR YABANCININ İZLENİMLERİ:

«YUNANLILAR İZMİR'İ DE İKTİSADEN ÇÖKERTECEK»

İzmir'deki Yunan idaresinin «Selânik'deki uygulamanın bir benzeri olduğunu belirten ecnebi, harp içinde dahi Türklerin baskı yapmadıklarını itiraf etti

İZMİR'den şehrimize gelen bir ecnebi, Selânik'in Yunanlılar tarafından işgalinin bu şehri iktisaden çökerttiğini, birçok kimselerin servetlerini kaybettiklerini hatırlatmış ve aynı akıbetin Yunan işgali ile İzmir'in başına da geldiğini söylemiştir.

Bu ecnebinin İLERİ gazetesimuhabirineşunları anlattığı bildirilmektedir:

"İzmir'de bir nevi Yunan idaresi kurulmuştur. Bu yeni idare şekli yerlilere de, yabancılara da müessir oldu. Bazıları Paris'e ve Londra'ya hicret ettiler. Selânik şehri de Yunan idaresine geçtikten sonra her şeyden mahrum olmuştu. Muhtelif milletlere mensup ahali gadre uğramış, herkes servetini kaybetmişti. Selânik tam bir iktisadî ve malî buhran içinde kalmıştı.

Değil İzmir vilâyeti, İzmir şehri dahi Yunanistan'a verilemez Çünkü İzmir'de 40 bin ecnebi tebaası var. Bundan başka yirmi bini mütecaviz Ermeni ve 130 bin Türk var. Yunan tebaası olan Rumlar ile Osmanlı Rumlarının en geniş hesapla nüfusu 120 bindir. Yalnız Türklerin nüfusu ise buna galiptir."

ZENGİNLER!

İLERİ gazetesine intibalarını anlatan bu ecnebi, harp içinde dahi Osmanlı idaresinin "katliam, yağma vesaire gibi müdahaleleri" olmadığını ispatlamak için de şunları söylemiştir:

"Bugün İzmir'in en zenginleri İplikçiyan, Sivrihisaryan, Papadopulos gibi Hıristiyanlardır. Bunlar harp içinde servetlerini beş altı misli arttırmışlardır."

Adı açıklanmayan ve İzmir'de yaşayan ecnebi, şunları da eklemiştir:

"İzmir'in bütün civarı hep Müslüman ve Türktür. Bunlar Yunan idaresi altında yaşayamazlar. Vilâyetin asıl hayatını teşkil eden bu ekseriyet memnuniyetsizlik içinde yaşadığı müddetçe İzmir sulha kavuşamaz."

Yunan işgali altında karanlık günler yaşamakta olan güzel Manisa'mızdan bir görünüş.

Selanik: Yunan askerleri (solda), şehre girmekte olan Fransız askerlerini selâmlıyor.

MANDACI SADIK BEY SANDALYESİZ BAKAN OLDU

HÜRRİYET İtilâf Partisi'nin reisi emekli albay Sadık Bey, Padişah Vahideddin tarafından Senato'ya üye tâyin edilmiş ve hemen akabinde de Damat Ferid kabinesine "sandalyasız bakan" olarak yerleştirilmiştir.

Hürriyet İtilâf Partisi, son zamanlarda "İngiliz Muhipler Cemiyeti"nin kurulmasında ana rolü oynamış ve İngiliz mandasının kabulü için geniş bir kampanya açmıştır.

Diğer taraftan partinin başkanı Sadık Bey, Saltanat Şûrası toplantısında da İngiliz mandasını resmen isteyecek kadar ileri gitmiştir.

İngilizlerin ve bilhassa ajanları papaz Frew'un, Osmanlı ülkesi üzerinde İngiliz idaresinin kurulması için geniş faaliyet gösterdikleri ve el altından para da temin ettikleri bilinmektedir.

Aydın cephesinde Yunan ordusu karşısında halkın mukavemet gücünü oradaki Hürriyet Partisi şubesi üyelerinin yaptıkları da hatırlardan çıkmamıştır.

İŞGAL KUVVETLERİ ADANA'DA ÖNLEM ALIYOR

—ADANA—

Fransız işgali altında bulunan şehrimizde Fransız kumandanlığı bazı yeni tedbirler almıştır. Kilikya administratörü unvanını taşıyan Albay, "Hakem Heyetleri"nin başkan ve yardımcılarının tarafsız (!) üyelerden seçileceğini bildirmiş ve bu tarafsız üyelerin de Protestan Katolikler, Ortodokslar ve Araplar arasından alınacağını ilân etmiştir.

"Hakem Heyetleri" Türklerle Ermeniler arasındaki ihtilâflara bakmak üzere Fransız İşgal Kumandanlığı tarafından teşkil edilmiştir ve Ermenilerin "zulüm, yağma" iddialarını tetkik etmektedir. Bunların yarısı Türk, yarısı Ermenidir.

Diğer taraftan Fransızlar, Fransız olan polis müdürüne Ermeni Vahan Efendi'yi de yardımcı tayin etmişlerdir.

Milliyet

İSTİKLÂL SAVAŞI gazetesi

KALK UYAN YOKSA ARDI HİCRANDIR

HAZIRLAYAN: ÖMER SAMİ COŞAR

PAZARTESİ 16 HAZİRAN 1919

Bergama düşman işgalinden kurtuldu

Gece geç vakte kadar devam eden kanlı çarpışmalardan sonra 400 kişilik Yunan taburu imha edildi

—— BERGAMA

TÜRK ordusuna mensup müfrezeler ile Kuvayı Milliye efradı dün sabah 9'da Yunan kuvvetlerine şiddetle saldırırlar ve gece geç vakte kadar devam eden kanlı çarpışmalardan sonra Bergama'yı düşman elinden kurtardılar.

Dün gece onbir buçuğa doğru evvelâ Kuvayi Milliye ve hemen arkasından da nizamiye müfrezeleri güzel şehrimize girdiler.

İzmir'e çıktığından bu yana Türk'ten ilk darbeyi yiyen Yunan kuvvetleri ağır zayiat verdikten sonra Menemen istikametinde çekildi. Bergama'da baskın esnasında 400 mevcutlu bir Yunan taburu kamilen imha edildi.

Baskından kurtulabilen pek az Yunan askeri dağ üzerinden Menemen'e doğru kaçtılar.

KOLORDU KUMANDANI BERGAMA'DA

Bergama'nın kurtuluşunu müteakip 14'üncü kolordu kumandanı şehre geldi ve halkı toplayarak, "Din farkı gözetmemesini" bilhassa tavsiye etti.

Yunan ordusunun gelişi sırasında büyük gösteriler yapmış olan yerli Rumların bir kısmı da Menemen'e doğru kaçtı. Fakat çoğu şehirde ve evlerine saklanmış vaziyetteler.

Öğrendiğimize göre, Bergama'nın Yunan birlikleri tarafından işgalinden hemen sonra yapılan keşiflerde, bu birliklerin genç ve yeni eğitilmiş Yunan askerlerinden kurulu bulunduğu çoğunun da yerli Rumlar olduğu tespit edilmişti. Bunun üzerine nizamî ordunun Soma mıntıka komutanlığı baskını tanzim etmişti.

Yapılan plana göre, baskın karanlık bastıktan sonra olacaktı. Fakat İncecikler köyünden Kapıkaya köyüne doğru geldikleri görülen üç Yunan eri üzerine gönüllüler ateş edince ve bunlardan biri ateşten kurtulup Bergama istikametine kaçınca, baskının geceyi beklemeden yapılması kararı hemen alınmış ve taarruza da geçilmişti.

Türk askeri Cihan Harbi'nde yurdunu en zor şartlar altında dahi korumaktan ve yurdu için savaşmaktan geri kalmadı. Şimdi yeniden silaha sarılıyor. Fotoğrafta, Doğu Cephesi'nde el bombası savurmakta olan iki kahraman görülmektedir.

Gelibolu'da toplanmışlar

Yunan gazeteleri, "Trakya'nın birçok şehir ve kasabaları halkının" Gelibolu'da bir toplantı yaptıklarını ve tüm Trakya'nın Yunanistan'a ilhak edilmesini isteyen bir muhtırayı imzalayarak Paris'e Dörtler Konferansı'na yolladıklarını bildiriyorlar. Yukarıdaki fotoğrafta, 1915 yılında silahla giremedikleri ve ancak mütareke olunca yerleştikleri Gelibolu kalelerinden birinde arz-ı endam eden İngiliz askerleri görülmektedir.

Anlaşıldığına göre, Yunan gazetelerinin bahsettikleri bu toplantı da İngiliz işgalinin "nezareti" altında yapılmıştır.

İZMİR'İN İŞGALİ KARTPOSTAL VE MEKTUPLA PROTESTO EDİLECEK

Sevgili ve güzel İzmirimizin Yunan tarafından işgali, önümüzdeki çarşamba günü İtilâf Devletleri siyasî temsilcileri vasıtasıyla Dörtler Meclisi'ne hitaben postahanelerden bir kartpostal veyahut gayetkısa bir mektup göndermek suretiyle protesto edilecektir.

Aydın vilayeti ahalisi, imzaları üzerine lütfen "Aydın vilayeti ahalisinden" diye yazmalıdır.

Yeni usulde olan bu "alaturka mitinge" Osmanlı memleketlerinin her tarafından iştirak temin edilmesi umum vatandaşlardan beklenir.

Mahallî postahanelerden kartpostal veya mektup gönderilmesi rica olunur.

HARBİYE BAKANLIĞI, KABİNE'Yİ UYARIYOR:

«Memleketin dört bucağından kundak sokuldu»

Bakanlığın yazısında, Trakya, Diyarbakır, Erzurum bölgelerinde de yeni «İzmir facialarının cereyan edebileceği belirtilerek tedbir alınması isteniyor

HARBİYE Bakanlığı'ndan dün Başbakanlığa gönderilen bir yazıda, "memleketin dört bucağından sokulmuş dört kundak" daha mevcud olduğu, Trakya, Diyarbakır ve Erzurum bölgelerinde de yeni yeni "İzmir facialarının cereyan edebileceği belirtilmekte ve tedbir alınması istenilmektedir.

Harbiye Bakanlığı bu yazısında, **"Notalar artık bir tesir göstermiyor"** demekte, bu mühim konuların defalarca kabine toplantılarına getirilmiş olmasına rağmen bir türlü kat'î karara bağlanamamış olduğunu da hatırlatmaktadır.

Trakya'daki durum hakkında Harbiye Bakanlığı'nın yazısı şu noktaları belirtmektedir:

"Yunan taburunun buraya gelmesi ile yerli Rumlar şımarmışlardır. Şimdi bunların hepsi de silahlı vaziyettedir. Bugün Rumlar isteseler, ayrıca Yunan kuvvetlerine ihtiyaç görmeksizin Trakya'nın idaresini ellerine alabilirlerdi."

Bu tehlikenin bertaraf edilmesi için de Bakanlık şu teklifleri yapmaktadır:

★ Yunan taburunun Trakya'dan çıkarılması temin edilmelidir.

★ İtilâf devletlerine de başvurularak yerli Rumların elindeki silahlar toplattırılmalıdır.

★ Marmara ve Karadeniz'de sivil Rumlara silah taşıyan kaçakçılık durdurulmalıdır.

★ Trakya'daki dört fırkamızın mevcudu hiç olmazsa bir misli artırılmalıdır.

Harbiye Bakanlığı, İzmir bölgesindeki durumla ilgili olarak ilginç bir teklif de yapmıştır. Bakanlığa göre, madem ki itilâf devletlerinin notası yalnız İzmir müstahkem mevkilerinin işgaline dair bulunmaktadır, bu vaziyette İzmir haricindeki Yunan işgalleri şarttır aksi halde "bizden sonra geleceklere karşı mesul" durumda kalınacaktır.

Harbiye Bakanlığı, Diyarbakır'da İngilizlerin ortalığı karıştırdıklarını, onların talebine uyarak kolordunun lâğvedilmemesi gerektiğini belirtmekte ve Erzurum havalisinde de Ermeni sızmasının genişlediğini kaydederek burada da süratli tedbir istemektedir.

Toptan silahlanmış olan Trakya Rumlarının tehdidi altında bulunan Edirne'mizde Sultan Selim Camii'nin sahne olduğu hazin manzaralardan biri: Fransız Şark Orduları Kumandanı General Franşe Desperay, mütarekeyi müteakip işgal kumandanı olarak camii dolaşırken...

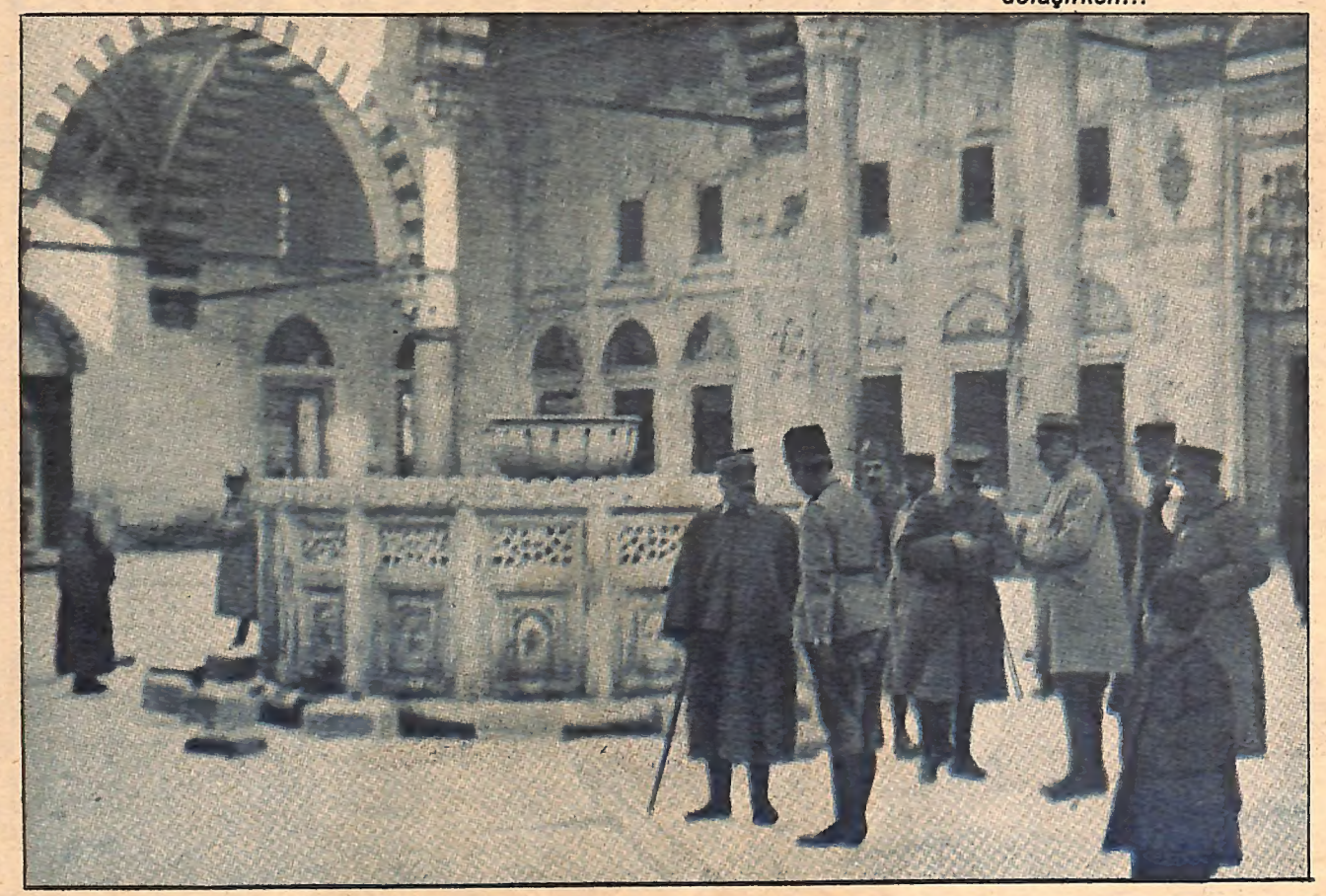

İKİNCİ OSMANLI SULH HEYETİ PARİS'E HAREKET ETTİ

Eski başbakanlardan Tevfik Paşa başkanlığındaki İkinci Osmanlı Sulh Heyeti dün İngilizlerin Sirius adlı kruvazörü ile hareket etmiştir. Bu kruvazör 35 mil sürate sahip olduğundan Tevfik Paşa süratle Paris'e yetişebilecektir.

Tevfik Paşa hareketinden önce Jurnal Doryan gazetesinin bir muhabirine beyanatta bulunarak demiştir ki:

"Paris'e bir mütehassıs gibi reyimiz sorulmak üzere gidiyoruz. Öğrendiğimize göre, Sulh Konferansı bize sulh muahedenamesini ancak şarkta vaziyeti tetkik ile mükellef bulunan Amerikan komisyonlarının, raporlarını kendisine verdikten sonra tevdi edecektir. Paris'te refikim ve Osmanlı murahhas heyeti reisi Damat Ferid Paşa'nın vereceği vesikaya istinaden hakkımızı müdafaa edeceğiz. Türkiye ile sulhün iki aydan evvel aktedilemeyeceği anlaşılmaktadır."

DAMAD FERİD'İN BEYANATI

Fransız gazetelerinin muhabirleri ile konuşan Damad Ferid, **"Buraya Türkiye'nin lâyık olduğu adilane sulhü müttefiklerden talep etmek üzere geldik"** demiştir.

Venizelos'a telgraf çekilmediği açıklandı

DENİZLİ livası milliyetçileri, Yunanlıları memleketlerine davet için Venizelos'a telgraf çektiklerine dair haberleri şiddetle reddeden ve yalanlayan bir açıklama yapmışlardır. Bütün gazetelere telgrafla yollanan bu açıklamada şöyle denilmektedir:

"Monitör Oryantal gazetesinden naklen, Türkçe gazetelerde Denizli livası, Türk ahalisinin memlekette hüküm ferva olan şekavet ve anarşisinin söndürülmesi ve kendilerinin kurtarılması için oraların Yunan askerleri tarafından işgali temennisini havi olarak Venizelos'a güya telgraf çektikleri havadisi görüldü. Yunanlıların mahiyetini artık kendi dostları bile anlamaya başladığı ve hususan Yunan şenaatlerinden ve fâcialarından kurtulmak için Islâm ahalinin yurdunu ve evini terketmekte olduğu şu sırada hâlâ Müslümanların Venizelos'tan işgal temennisinde bulunduklarına dair havadis yayınına devam olunması kadar utanmazlık tasavvur olunamaz.

Biz mensup olduğumuz Denizli livası namına bunu kemali nefretle reddederiz."

İstanbul'a dönmeniz hükümetin kararı sonucudur

Şevket Turgut Paşa bir satırlık olan bu telgrafında, "İstanbul'a davetiniz hükümetin kararı neticesindedir" demektedir.

Harbiye Bakanı daha önce yolladığı bir başka telgrafta da, "Memleketin geçirmekte olduğu vaziyetin" bakanlığını bu İngiliz talebini tatbik mevkiine koymaya mecbur eylediğini de itiraf etmiştir.

Mustafa Kemal Paşa'nın ise, İstanbul'a dönmemekte kararlı olduğu bilinmektedir. Bu vaziyetin karşısında kabinenin nasıl bir yeni karara varacağı merakla beklenmektedir.

Milliyet

10

İSTİKLÂL SAVAŞI gazetesi

KALK UYAN YOKSA ARDI HİCRANDIR

HAZIRLAYAN: ÖMER SAMİ COŞAR

SALI 17 HAZİRAN 1919

YUNAN BİRLİĞİ MALKOÇ'TA İMHA EDİLDİ

Yörük Ali Efe kuvvetleri, Büyük Menderes bölgesinde üç demiryolu köprüsünü havaya uçurdu

ÇİNE

BERGAMA baskınından hemen sonra bu defa Büyük Menderes bölgesinde Yunan kuvvetlerine yeni darbeler indirilmiş ve muvaffakiyetli neticeler alınmıştır.

Sultanhisar'ın hemen doğusunda Malkoç çayı üzerindeki demiryolu dün gece yapılan baskınla havaya uçurulmuş ve burasını korumakta olan Yunan birliği tamamiyle imha edilmiş, hiçbiri kaçamamıştır.

Büyük Menderes bölgesinde Yunan'a indirilen bu ilk darbenin muvaffakiyetle sonuçlanmasında Yörük Ali Efe ile arkadaşları en mühim rolü oynamışlardır.

Öğrendiğimize göre, baskının yapılması kararlaştırıldıktan sonra bu vazifeyi üzerine alan Yörük Ali Efe ile arkadaşları Çine'den 20 kişilik bir kuvvet halinde ayrılmışlar ve önce Sultanhisar'a 10 kilometre mesafede ve Büyük Menderes güneyindeki Yenipazar bölgesine gelmişlerdir. Efelerin Yunan'a baskın yapmaya hazırlandığını duyan civar köy delikanlılarından da çeteye katılanlar olmuş ve böylece Yörük Ali müfrezesi 100 savaşçıya kadar yükselmiştir.

Dün gece sessizce Malkoç köprüsüne sokulan Yörük Ali Efe yanına aldığı elli kişi ile birlikte Yunan kuvvetlerine âni baskın yapmış ve bütün Yunan askerleri imha edilmiştir. Düşmandan bir hafif makineli tüfekle, tüfek ve cephane alınmıştır.

2 KÖPRÜ DAHA UÇURULDU

Gene dün gece Yörük Ali Efe müfrezesindeki Teğmen Zekâi birkaç efe ile Malkoç köprüsü ile kılavuzlar arasındaki bir başka köprüyü havaya uçurmuştur.

Malkoç baskınını idare eden ve düşmana darbe indiren Yörük Ali Efe ile arkadaşları: Birinci sıra (soldan sağa) Karapınarlı Durmuş Ali, Ödemişli Mestan Efe, Yörük Ali, Torbalılı Arap Abdullah, Bozdağ Kaymakamı Mustafa Bey, ikinci sıra (soldan sağa): Erbeylili Abdullah Efe, Dramalı Abdurrahman, Tirelî Hasan Hüseyin, Han sahibi Hasan Ağa, Ödemişli Durmuş Ali, Talaşmanlı İsmail, Giridli Caferaki, Muğlalı İsmail Efe, Aydınlı Abdullah Efe.

YÖRÜK ALİ KİMDİR?

YUNAN istilâsına karşı mücadeleye atılan ve Malkoç'da düşmana ağır darbe indiren Yörük Ali, 23 yaşında bir zeybektir. Asıl köyü ve hanesi Yunan işgalinde Sultanhisarı nahiyesinin Kavaklı köyüdür.

Yörük Ali Efe, orta boylu, omuzları geniş, kavi bünyeli, bayaz tenli, bıyıkları hissedilmeyecek derecede pek hafif terlemiş, kumralca kaşlı, elâ ve çekik gözlü, yakaşıklı, levent tavırlı bir delikanlıdır.

Aym Türk aşiretlerinden Sarıtekeli aşiretine mensup bir Türk oğlu olan Yörük Ali'nin babası Abdil, meşhur Çakırcalı'nın ilk rüfekasından bir zeybekti. Yörük Ali de babası gibi zeybek olmuş, dağa çıkmış önceleri Alaiyeli Molla Ali namında medrese görmüş bir zeybek reisinin çetesine girmiş, Molla Ali bir müsademede ölünce de yerine reis olmuştur.

Yunan istilâsı karşısında, Çine'de bulunan 57'inci Tümen Kumandanı Albay Şefik'in davetine uyarak gelip vazife alan Yörük Ali, Şefik Bey'in nasihatlerini dinledikten sonra kendisine şöyle cevap vermiştir:

"Bey amca sen hiç merak etme. Allahın izni ile biz hemen yarın bismillah deyip çıkacağız. Bundan sonra işimiz Yunan ile uğraşmak olacaktır."

Yörük Ali sözünü tutmuş ve Yunanla uğraşmaya başlamıştır.

Savcılar, birer birer istifa ediyorlar

İLERİ gazetesinin bildirdiğine göre, İttihadcı'ların muhakemesi ile meşgul bulunmakta olan Divan-ı Harbin savcılarından Muammer Bey dün istifasını vermiştir.

Divan-ı Harbin davranışı karşısında istifa eden savcıların sayısı böylece üçe yükselmiştir.

MENEMEN'DE KORKUNÇ BİR KATLİAM BAŞLADI

● Yunanlılar, yüzlerce silahsız halkı, kaymakam ve memurlarını acımasızca öldürdü

ÖNCEKİ gün Bergama'da Kuvayı Milliye ve Nizamiye müfrezeleri tarafından hezimete uğratılıp imha olunan Yunan taburundan çok az efrad kaçarak, dağları aşıp dün şehrimize gelmişledir.

"Bergama'da Türkler bütün Yunanlıları öldürdü!" tahrikleri üzerine Menemen'de korkunç bir katliam başlamıştır.

Silahsız olan ve hiçbir şeyden haberleri bulunmayan sivil halka, Bergama firarileri ile yerli Rumlar ve buradaki Yunan garnizonunun asker ve subayları saldırmışlar ve tesbit edilemeyen sayıda müslüman katledilmiştir.

Bu arada Menemen kaymakamı Kemal Bey'in makamına dalan Yunanlılar, hiçbir şey söylemeden Kemal Bey'i şehit etmişlerdir. Ayrıca kaymakamlıkta vazifeli bulunan sivil memurların çoğu da silahlı Rumlar tarafından katledilmişler.

Küçük çapta bir ikinci "İzmir faciası"na sahne olan Menemen'de Türklerden sağ kalanlar evlerine kapanmışlar, bir yere çıkamamaktadırlar.

Sokaklarda dolaşan Bergama firarisi Yunan askerleri bütün gün "Bergama'nın intikâmını alın" diye bağırarak Rumları Menemen Türklerini öldürmeye teşvik etmişlerdir.

MORAL BİRDEN ÇÖKTÜ

Bergama'da Kuvayı Milliye'nin elde ettiği bu zafer, Yunan subay ve erlerinin maneviyatını birden çökertmiştir. Düne kadar zafer naraları atan, Türklerin artık bittiğini ilân eden Yunanlılar şimdi kara kara düşünmektedirler. Menemen'deki Yunan kumandanı devamlı surette İzmir'den takviye istemektedir.

Mustafa Kemal'in kumandanlara talimatı:

İyi hazırlanabilmek için zaman kazanmalıyız

Mecbur kalınmadıkça harekete geçilmemesini isteyen Paşa, oldu bittilere de taraftar olmadığını belirtiyor

Mustafa Kemal Paşa hazretleri

AMASYA — ŞEHRİMİZE gelmiş olan Mustafa Kemal Paşa, yurdu kuşatmakta olan istilâ dalgasına karşı alınacak tedbirler hususunda temaslarına devam etmektedir. Dokuzuncu Ordu Müfettişi, Konya'da Mersinli Cemal Paşa ile devamlı muhabere de bulunmaktadır.

Öğrendiğimize göre, Konya'da Ordu Müfettişi Cemal Paşa, Mustafa Kemal'e gönderdiği bir telgrafta, Yunan işgaline ve İtalyan, Fransız ve İngiliz tecavüzlerine mukavemete karar verdiğini, bu maksatla hazırlıklar yaptığını, ihtiyat subaylarının yardımı ile halkın da iştiraki ile kıtaların doldurulmakta bulunduğunu bildirmiş ve bu hususta Mustafa Kemal Paşa'nın fikrini sormuştur.

Mustafa Kemal Paşa verdiği cevapta, "Olup bittilere intizar etmek taraftarı olmadığımı" bildirmiş ve şu noktaları kaydetmiştir:

★ **Hazırlığımızı iyi yapabilmek için zaman kazanmak muvafıktır.**

★ **Yeni bir tecavüz olayı bizi harekete mecbur etmediği takdirde, Damad Ferid'e Paris'te yapılacak muamelenin ve bu temasların neticelerini beklemek ve ona göre hareketimizi tanzim etmemiz lüzumludur.**

Mustafa Kemal Paşa dün buradan bir telgrafta durumu Erzurum'da 15'inci Kolordu Komutanı Kâzım Karabekir Paşa'ya da anlatmıştır.

Yunan basını, taksime karşı olan gazetelere hücum ediyor

ATİNA — Yunan gazeteleri, bir Osmanlı heyetinin Paris'e davet edilmesine ve bilhassa bazı Fransız gazetelerinin Türkiye'nin taksimi aleyhinde yayına başlamalarına sinirlenmişlerdir.

Atina Habercisi adlı gazete, "Ne zaman Türkleri merasimle Paris'te dolaştıracaksınız?" diye alaylı bir şekilde sual sormaktadır.

Elefteros Typos adlı gazete ise Damad Ferid'in "Fransız dostluğu"ndan bahsetmesi ile alay etmekte ve daha pek az öncesine kadar Damad'ın İngiliz tarafını tutmakta olduğunu hatırlatmakta ve aynı zamanda Amerikan mandasını da davet etmiş olduklarını yazmaktadır.

Atina gazeteleri, Paris'te Türk heyetine itibar edilmemesini bilhassa istemektedir.

Sulh konferansı, bugün Osmanlı heyetini dinleyecek

Birleşik Amerika Başkanı Vilson bugün Paris'te Damad Ferid'i dinleyecek. Fransız dergilerinde çıkan bir temsilî resimde Vilson, dünyaya sonsuz barışı getiren lider olarak gösteriliyor.

PARİS — SULH Konferansı'nın bugün yapacağı toplantı esnasında Türk heyetini dinleyeceği bildirilmektedir. Toplantıda Damad Ferid'in bir muhtıra sunarak Osmanlı devletinin taleplerini ileri süreceği anlaşılmaktadır.

Paris gazetelerinden bazıları, Türkiye'nin taksim edilmesi aleyhinde cephe almaya ve bunun tehlikelerini belirtmeye başlamışlardır.

"ECLAİR" gazetesi, Türkiye'nin bir "bahşiş" gibi dağılmasını şiddetle tenkid eden bir makale yayınlamıştır.

"Echo de Paris" adındaki gazete ise, "Osmanlı İmparatorluğu'nun inkirazından ancak zarar görürüz" demekte ve şu haberi de vermektedir:

"Doğunun nüfuz bölgelerinin taksimi hakkında dolaşan şayialardan müteessir olan Ayan ve Mebusan'ın sağ cenah grupları Klemanso'dan cereyan eden fikirler hakkında malûmat verilmesi için bir mülâkat istemişlerdir. Heyet, önceki gün kabine tarafından kabul edilmiştir."

TAKSİM PLANI

Oeuvre gazetesi de "Türkiye'nin taksimi" başlığı altında şunları yazmaktadır:

"Önceki gün büyük bir rahatlıkla ilân ediyorlardı ki, Yüksek Konsey Türkiye'nin aşağıdaki şekilde taksimini tasavvur eylemektedir:

● Amerika, Ermenistan ve İstanbul mandasını alacak. Ermenistan devleti Adana ve Mersin'e kadar uzanacak ve Akdeniz'de de böylece limana sahip olacaktır.

● Yunanistan İzmir ve civarındaki Ege bölgesini ve kıyılarını alacaktır.

● İtalya'ya Güney Anadolu verilecek. Bu bölgenin ileride merkezi Konya olacak, limanı da Antalya'da bulunacaktır.

● Padişah, Bursa veya Ankara'da kalacak. Kuzey Anadolu'da yeni Osmanlı devleti yerleşecek ve buranın da idaresi Fransa'ya devredilecek."

Gazete, "Bu taksim tasavvurunu politikacılar, Vilson'un 12'nci maddesi ile nasıl telif ediyorlar?" sualini sormakta ve şunları eklemektedir:

"Vilson'un 12'nci maddesinde, bugünkü Osmanlı İmparatorluğu'nun Türk aksamına emin hukukî hâkimiyet bahşedilmek lâzım gelir deniliyor. Türkiye'nin Türk aksamından yalnız Bursa ve Ankara vilâyetlerimiz vardır. Hayır. Çünkü Yunanlıların ve Ermenilerin istatistikleri her ne kadar tarafgirane olsalar da yine bunun aksini ispat ediyorlar. Diplomatlarımızın, Bosfor'un beri tarafında bir hakikat ve öte tarafında bir delalet olan Vilson prensiplerini Türklere kabul ettirilen mütareke şartlarında bahis mevzuu edilmediği ve binaenaleyh Türk milletine tatbiki kabul olmadığını iddia edeceklerine inanamayız. Bu prensiplerin himayesinden, tasavvur edildiğinden çok, zavallı, namuslu ve necip olan Anadolu Müslümanlarını ihraç etmek, onları şahsî haklarından mahrum ederek insanlıktan tardetmekle müsavi olur."

Milliyet

İSTİKLÂL SAVAŞI gazetesi

KALK UYAN YOKSA ARDI HİCRANDIR

HAZIRLAYAN: ÖMER SAMİ COŞAR

ÇARŞAMBA 18 HAZİRAN 1919

MUSTAFA KEMAL'İN ÇAĞRISI:

«ÜLKENİN KURTARILMASI İÇİN MİLLÎ BİRLİK KURULMALIDIR»

AMASYA

MUSTAFA Kemal Paşa, yurdun, **"Ancak millî birlikle kurtulacağını"** ve yine **"Millet ordusu"**nun milletin mukadderatını tayin edeceğini açıklamıştır.

Erzurum'da, Karabekir Paşa'ya yolladığı telgrafında Mustafa Kemal Paşa, Diyarbakır'daki Kürt Klübünün İngilizlerin teşviki ile İngilizlerin himayesinde bir Kürdistan teşkili gayesini takip ettiği anlaşıldığından kapattırılmadığını bildirerek, "Kürdistan'ın maruf beylerinden aldığım müteaddit telgraflarla dağıtılan bu Kürt Klübünün hiçbir Kürtü temsil etmediğini, bir kaç serserinin netice-i teşebbüsatı bulunduğunu ve vatan ve milletin tamamen müstakil ve hür yaşaması uğrunda her fedakârlığı ve bu bapda emirlerimize amade bulundukları bildirilmektedir" demektedir.

MUSTAFA KEMAL'IN HEDEFI

Dokuzuncu Ordu Müfettişi bundan sonra gayesinin ne olduğunu şu şekilde izah etmiştir.

"Şark vilâyetleri halkının Ermeni çetelerinin gadır ve taarruzatına hedef olmuş en büyük felâketi görmüş bir unsur olmak sıfatiyle elhak fedakârlık lüzumunu en evvel takdir eyledikleri kemali iftiharla görülmektedir.

Fakat Anadolu'nun sakin tarafları böyle değildir. Siyasî zümrelerin şimdiye kadar menfaatleri uğrunda halkı aldatmaları ahalide her türlü teşkilâta karşı bir nevi çekingenlik yaratmıştır. Bu sebeple muvasalattan şimdiye kadar en çok ehemmiyet verdiğim cihet istikbal-i milletin ve hakk-ı hayatımızın ancak millî birlikte kurtulacağını ve bunun için her nev'i ihtisasatı siyasiye ve şahsiyeden münezzeh ve yalnız milleti hür ve müstakil yaşatmaya mâtuf teşkilâtın yani Müdafai Hukuku Milliyenin her nahiyeye varıncaya kadar teşmili esasatını hazırlamak oldu".

MILLET ORDUSU

Mustafa Kemal Paşa aynı telgrafta, milletin bu ihtiyacı duyduğunun, bu işe bilfiil başladığının aldığı haberlerle anlaşılmış bulunduğunu da kaydederek şunları ilâve etmektedir:

"Hükümetin âdeta esir bir vaziyette olması, payitahtın kuvvetli bir askerî işgal altında bulunması hasebiyle mukadderat-ı milletin yine millet ordusuyla zarurî kıldığı zatiâlilerince müsellemdir. Bu sebepten ben Kürtleri ve hatta bir öz kardeş olarak tekmil milleti bir nokta etrafında birleştirmek ve bunu cihana Müdafai Hukuku Milliye cemiyetleri vasıtasiyle göstermek karar ve azmindeyim. Esasen millî vicdandan doğan bu kadar kuvvet tasavvur etmiyorum."

İŞGAL KUVVETLERİ KUMANDANI, YUNANİSTAN'DAN ACELE YARDIM İSTİYOR

ANADOLU'da İşgal Kuvvetleri Kumandanlığı'na tayin edilmiş olan General Nieder, Bergama hezimetinden ve Büyük Menderes vadisindeki son baskınlardan sonra Atina'ya acele başvurmuş ve süratle kendisine takviyeler gönderilmesini istemiştir.

Diğer taraftan, İzmir ve havalisine hâkim olabilmek için yeni işgal kumandanının bazı taleplerde de bulunduğu öğrenilmiştir. Yunan generali, "Tahriklerde bulunduklarından şüphe edilen Türklerin" Yunan işgal bölgesi dışına çıkarılmaları hususunda kendisine geniş selâhiyet verilmesini de istemiştir.

Dün geç vakit Dikili'ye çıkarılan Yunan takviye birliklerinin süratle Menemen'e sevkedildiği ve bu kuvvetlere Bergama'yı tekrar işgal etmek vazifesinin verildiği öğrenilmiştir. Aynı saatlerde İzmir'den de bir birlik aynı maksatla Menemen'e doğru sevkedilmiştir.

Bergama'ya Yunan kuvvetlerinin hemen bir tümenlik kuvvetle taarruza hazırlandıkları anlaşılmaktadır.

İZMİR'DE HALK HEYECAN İÇİNDE

Vali Kambur İzzet Menemen katliamına ilişkin haberlerin yalanlanmasını istiyor

MENEMEN'de Yunanlılar tarafından yapılan katliama dair haberler süratle halk arasında duyulmuş ve galeyan ile asabiyet birden yükselmiştir.

Menemen Kaymakamı ile memurların yerli Rumlar tarafından paramparça edilerek öldürüldüklerine dair bir yığın haberlerin çıkması üzerine İzmir Valisi Kambur İzzet, Yunan Kumandanlığına başvurarak, bu haberlerin yalanlanması için resmî tebliğ yayınlanmasını istemiştir.

Yunan Kumandanlığı ise, Menemen Kaymakamının katledildiğini itiraf ederek bu hususta resmî açıklama yapılmasına taraftar bulunmadığını bildirmiştir.

Diğer taraftan Bergama'da Yunan taburunun Kuvayı Milliyeciler tarafından imha edilmesi üzerine İzmir'de 15 mayıs günü katliamı ve yağmacılığı idare etmiş olan zümreler tekrar faaliyete geçmişlerdir. Dün İzmir Türklerini temsilen bir heyet Yunan işgal kumandanlığına giderek, birçok mahallelerde dolaşmakta olan sivil silahlı Rumların Türk evlerine işaret koymakta olduklarını ve yeni bir katliamın hazırlanması endişesi içinde bulunduklarını söylemişler tedbir alınmasını istemişlerdir.

Yunan katliamının korkunç delili: Zavallı Anadolu evlâdını ellerinden yere çakmışlar, ayaklarını bağlamışlar. Ellerinde balta ve süngü ile işkence ediyor ve bir de fotoğraf çektiriyorlar.

Lübnan, Türkiye'den harp tazminatı istedi

"Lübnan'ın Terakki"si Cemiyeti Başkanı Naum Mikarzel Paris'e sulh konferansına bir muhtıra yollamış, Lübnan için yalnız Fransız mandasını istemiştir.

Diğer yandan Naum Mikarzel, Cihan Harbi'nde Türkiye'nin, "yaptığı hasara" karşılık olarak Türklerin kendilerine tazminat ödemeleri gerektiğini de iddia ederek bu yolda sulh konferansının karar almasını da talep etmiştir.

Bu zat aynı muhtırada "Suçlu Türkler"in de muhakeme edilmesi için kendilerine teslim edilmelerini istemektedir.

ONLAR KONSEYİ, OSMANLI HEYETİNİ DİNLEDİ

Vilson: «Damad Ferid heyetine güle güle diyelim mi?»

Başbakan Ferid, Osmanlı İmparatorluğu'nun aynen muhafazasını isterken, Onlar Konseyi, ne diyeceklerine karar veremiyordu

Damad Ferid ve Osmanlı sulh heyetinin diğer üyeleri Onlar Konseyi'nde konuşmalarını bitirdikten sonra Fransız Dışişleri Bakanlığı binasından ayrılırken...

ONLAR Konseyi dün toplanmış ve Osmanlı sulh heyetini kabul etmiştir. Damad Ferid'in uzun bir konuşmasından sonra Türk delegeleri çıkarılmış ve İngiliz, Fransız, Amerikan, İtalyan, Japon devlet adamları bu konu üzerinde görüşmüşlerdir.

Öğrendiğimize göre, Amerika Başkanı Vilson, Damad Ferid'in anlattıklarının "boş" olduğunu söylemiş ve bilhassa şu suale verilecek cevap üzerinde durulmuştur:

"Damad Ferid heyetine güle güle diyelim mi? Yoksa daha burada kalmasını mı isteyelim?"

Bu hususta yapılan görüşmelerde kati bir karara varılamamış, Damad Ferid'den daha mufassal ve sarih bilgi istenilmesine karar verilmiştir. Ayrıca Damad Ferid'in dün yaptığı konuşmaya İngiliz Dışişleri Bakanı Balfur'un bir cevap hazırlaması hususunda da mutabık kalınmıştır.

DAMAD FERID'E NE DIYELIM?

Konferans zabıtlarını tutmakta olan tercüman sekreterlerden Paul Mantoux'nun notlarına göre Damad Ferid heyeti salondan çıktıktan sonra şu konuşmalar cereyan etmiştir:

Loyd Corc — Şimdi ne yapacağız? Bu beylere: **"Sizi dinledik, memleketinize dönün mü?"** yoksa, **"Kalınız, sizinle sulhü müzakere edeceğiz"**mi diyeceğiz?

Amerika Dışişleri Bakanı Lansing — Kanaatimce onlardan daha sarih bilgi istemeliyiz.

Başkan Vilson — Umumî bir protestonâme idi. Hiçbir değer taşımıyor. Türk delegeleri: **"Şu son yıllarda cereyan eden olaylara göre muhakeme etmeyin de bütün Osmanlı tarihini gözönüne alın"** Zannedersem o zaman daha fena olur. Gene diyorlar ki: **"Bir partinin zalim hükümeti bütün cinayetlerden mesuldür. Biz mâsumuz"** Almanya ile bu tarz münakaşaya girişmeyi kabul etmedik. Yalnız ağlayıp, sızladılar. Onlar istedi buraya gelip davalarını izah etmeyi ve işte bütün söyledikleri bir hiçtir.

KLEMANSO'NUN KANAATI

Klemanso — Getirdikleri muhtıraya evvelâ yazılı cevap vermeliyiz. Devam edecek sulh müzakereleri için burada kalmalarını istememiz gerektiği kanaatindeyim.

Loyd Corc: Okudukları muhtırada dikkatimi çeken, Anadolu'da tahminlerimizden de ötede durumun feci olduğunun belirtilmesidir. Onlara göre üç milyon Müslüman evlerinden kovulmuştur ve feci bir durumdadır.

İngiliz Dışişleri Bakanı Balfur —Anadolu hakkında elimde bulunan son raporlar, tahmin edilemeyecek kadar dehşet vericidir. Bazı yerlerde halk yamyamlığa başlamıştır.

Bundan sonra Damad Ferid'e verilecek cevap üzerine konuşmalar olmuştur:

Klemanso — Tam bir itirafnâme olan muhtıralarına bir cevap verilmesi şarttır. Cumartesi günü kendilerine cevap vereceğimizi söyleyeceğim.

Balfur — Onları burada bekletmektense, İstanbul'a geri göndersek daha iyi olmaz mı? Muhtıraları, 300 milyon Müslüman'a bir çağrı ile son buluyor. Paris ise hâlen her türlü propaganda için en elverişli merkez durumundadır.

Toplantı sonunda Vilson, Osmanlı sulh heyetine verilecek cevabın İngilizler tarafından hazırlanmasını teklif etmiş, bu da kabul edilmiştir.

Öğrendiğimize göre Damad Ferid yaptığı uzun konuşmada Osmanlı İmparatorluğunun aynen muhafazasını istemiş ve Arap memleketleri ile bağlar üzerinde de durarak bu bağların plebisitten de daha kuvvetli olduğunu söylemiştir.

SEÇİM KANUNU DEĞİŞİYOR

KABİNENİN dünkü toplantısında seçim kanununda yapılacak değişiklikler hususunda mutabakata varıldığı bildirilmektedir. Yeni tasarı tasdik için padişaha gönderilmiştir.

İlgililer bir ay zarfında seçimlere gidilebileceğini söylemişlerdir.

Nafıa Bakanı Ferid Bey dün yaptığı bir açıklamada, **"Gayrî müslimler seçimlere katılmak istemezlerse yeni meclis yalnız Müslümanlardan teşekkül edecektir. Yeni mecliste mebus sayısı 170 civarında bulunacaktır"** demiştir.

Bir habere göre, Polis Müdürü Halil Bey ile Nafıa Bakanı Ferid Bey de seçime katılacaklardır.

Damad Ferid'in konuşması için "bir hiç" diyen Birleşik Amerika Başkanı Wilson, Londra'da böyle karşılanmıştı...

Posta ve telgraf ücretlerine bir misli zam geliyor

Posta, Telgraf Müdüriyeti, ücretlere zam yapılmasını kararlaştırmış ve bu yolda hazırladığı projeyi Maliye Bakanlığı'na yollamıştır.

Posta, telgraf ücretlerine böylelikle bir misli zam gelmektedir.

Milliyet

İSTİKLÂL SAVAŞI gazetesi

KALK UYAN YOKSA ARDI HİCRANDIR

HAZIRLAYAN: ÖMER SAMİ COŞAR

PERŞEMBE 19 HAZİRAN 1919

TAKVİYE ALAN YUNAN KUVVETLERİ SALDIRIYOR

Bergama boşaltıldı. 60 kişi kalan Binbaşı Cemal müfrezesi çarpışa çarpışa geri çekiliyor

İzmir'de Kışla üzerinde Yunan bayrağı, önünde Yunan askeri...

İZMİR'den gönderilmiş olan takviye kuvvetleri ile genişleyen Yunan ordusu, Bergama'ya karşı taarruza başlamıştır.

BERGAMA

Bergama'nın kurtuluşundan sonra millî kuvvetlerin mühim bir kısmı dağıldığından, cephenin tutulması imkânı görülememektedir. 60 kişi kadar kalmış olan Binbaşı Cemal mufrezesi, ilerlemekte olan bir tümen kuvvetinde Yunan birlikleri ile dün çarpışa çarpışa gerilemiş ve Yukarıbey istikametinde çekilmiştir.

Bakırçay bölgesinde ise Yunan müfrezesini kuşatan Türk millî kuvvetleri, süngü hücumları ile Yunan takım kumandadını öldürmüşler ve düşmanı toptan imha edecekleri sırada, geriden gelen topçu takviye kıtalarının müdahalesi yüzünden çekilmek zorunda kalmışlardır.

Dün akşam artan düşman baskısı karşısında bütün Türk millî kuvvetleri şehrimizi tahliye ederek doğuya çekilmişlerdir. Fakat, henüz Yunan kuvvetleri Bergama'ya girmiş değildir. Şehrin dışında sabah olmasını bekledikleri anlaşılmaktadır.

YENİ HABER YAYANLAR ŞİDDETLE CEZALANDIRILACAK

İZMİR

MENEMEN katlimanının yarattığı panik havasını yatıştırmak maksadiyle İzmir Valisi Kanbur İzzet, "Yalan haberler yayanları" şiddetli bir şekilde cezalandıracağını bildiren bir beyanname yayınlamıştır.

AHENK gazetesinde çıkan bu beyannamede İzmir Valisi, Menemen Kaymakamının ve bütün memurların Rumlar tarafından şehit edilmiş olduklarına dair "Resmî makamlara hiçbir bilgi gelmediğini" ileri sürmekte ve "Bu sebeple bu haberleri yalan olarak kabul etmek gerektiğini" söylemektedir.

Vali Kambur İzzet, Menemen'de sözde katliam yapıldığına dair haberlerin "Kötü maksatlarla" bazı kimseler tarafından yayıldığını, bunları yayanları ve nakledenleri yakaladığı takdirde şiddetle cezalandıracağını da ilân etmektedir.

SANSÜR KONDU

15 mayıstaki katliam olaylarından sonra İzmir'den çekilecek telgraflara, Yunan makamları sansür koymuşlar, fakat daha sonra bunu kaldırmışlardı. Fakat, Menemen olaylarından sonra Yunan makamları İzmir'den çekilecek telgraflara yeniden sansür koymuşlardır.

İKDAM gazetesi son Yunan zulümleri üzerine, İzmir ve havalisinden Türklerin göç hareketlerinin daha da arttığını bildirmekte ve bu hal devam ettiği takdirde, bu bölgede Türklerin çoğunluğu kaybedeceklerini bildirerek tedbir alınmasını, göçe son verdirilmesini ısrarla istemektedir.

Mektup ve karpostal ile protesto

Dün yurdun muhtelif köşelerinden, İzmir'in işgalini protesto eden çok ehemmiyetli yekûnda kartpostallar ve mektuplar gönderilmiştir. Bu kartpostal ve mektuplar, Paris'te sulh konferansına iletilmek üzere şehrimizdeki itilâf devletleri yüksek komiserlerine gönderilmiştir.

Tekrar ikaz ediyoruz: Bu kartpostal ve mektuplar matbaalara gönderilmeyecektir. Fakat buradaki yüksek komiserler vasıtasiyle Paris'te yüksek konseye yollanacaktır. Bunların Fransızca veya sair lisanla yazılmış olması da şart değildir. Türkçe yazılması da güzel olur.

ANADOLU'YA YAYILAN AMERİKAN HEYETLERİ

ADANA'daki heyetin raporunda: "Müslüman aileler yanındaki Ermeni öksüzleri toplamaktayız" deniyor.

Memleketin muhtelif yerlerine gönderilmiş olan Amerikan heyetleri raporlarını İstanbul'daki merkez heyete yollamışlardır.

Trakya'da: Trakya Amerikan Heyeti Reisi Dr. Rişardson'un raporunda deniliyor ki. "Rumeli'de vaziyet Anadolu'daki hal ve vaziyetten fevkalâde farklıdır. Birçok Rum kendilerine vaktinde yardım edilmezse, fecî durumda kalacaklarını bildirmişlerdir. Trakya köyleri yardıma muhtaçtır. Amerika Kızılhaçı 100 yataklı bir hastane ve iki yetimhane kurmuştur. Bu yetimhanelerde 500 çocuk bulunmaktadır.

Adana'da: Anadolu heyetinin raporu da şöyledir: Adana şehri muhacirlerle doludur. Bunlardan bin kadarı kendileri için inşa edilen dört binada kalmaktadır. Müslüman aileler nezdinde bulunan Ermeni öksüzleri toplamaktayız. Bunların sayısı bin kadardır.

Bursada'da: Yirmi kadar Ermeni ve Rum köyüne Amerikan heyeti yardım dağıtmaya başlamıştır. İhtiyarlara para bile vermekteyiz.

Kayseri'de: Çok geniş ambarlar kurduk. Cild hastalıkları binlerce ölüme sebep olmaktadır. Bu bölgeye çok acele yardım iletilmesi lâzımdır..

RUMLAR YENİ İSTEKLERDE BULUNUYOR

Şehrimizdeki Rumca gazetelerin verdikleri bir habere göre, Edirne Rumları Paris'te sulh konferansına yeni bir muhtıra yollayarak, Midye ile Edirne vilâyetinin kuzeyine düşen bütün arazinin de Yunanistan'a ilhak edilmesini istemişlerdir.

Öğretmenlerin politika yapmaları yasaklandı

Maarif Bakanlığı'ndan şehrimizdeki, bütün öğretmenlere gönderilen bir tamimde, öğrencilerine kati'yen politikadan bahsetmemeleri istenilmiştir.

Bakanlığın bu tamimi, Anadolu'daki bütün öğretmenlere de yolladığı öğrenilmiştir.

3 Fransız Jandarma subayı geldi

Şehrimize dün üç Fransız jandarma subayı gelmiştir. birinin Osmanlı jandarmasına müfettiş olarak verileceği söylenmektedir. Bir Fransız jandarma subayı da Sıvas'a gönderilecektir.

DAMAT FERİD PARİS'TEN PADİŞAHIN SAĞLIĞINI SORUYOR

Önceki gün Paris'te sulh konferansı önünde Türkiye'nin mukadderatı ile ilgili bir konuşma yapmış olan Başbakan Damad Ferid'den dün İçişleri Bakanlığına bir telgraf gelmiştir.

Yapılan temaslarla ilgili olarak bilgi taşıdığı sanılan telgraf açıldığında, bunda yalnız Padişahın sıhhati sorulduğu ve aynı zamanda Yıldız yangını neticelerinin ne olduğunun kendisine bildirilmesinin istendiği görülmüştür.

Damad Ferid'e cevap verilmiş, yangından dolayı Padişahın üzgün bulunduğu, fakat sıhhatinin yerinde olduğu, tahkikatın ise henüz neticelenmediği bildirilmiştir.

Kumandanlar Amasya'da toplanıyor

KIZILAY HEYETİYLE Mustafa Kemal, Derne'de, Kızılay heyeti ile beraber (oturanlar sırasında soldan ikinci)

Havza yakınlarında buluşan kumandanlar, Mustafa Kemal'le temas kurduktan sonra yola çıktılar

HAVZA

MUSTAFA Kemal Paşa ile buluşmak üzere Ankara'dan gelmekte olan Yirminci Kolordu Kumandanı Ali Fuat Paşa, Hamidiye kahramanı Rauf Bey dün Havza yakınlarında Değirmenler bölgesine gelmişler ve Mustafa Kemal Paşa'nın nerede olduğunu sorduklarında, Amasya'ya geçtiği kendilerine bildirmiştir.

Kasabamızda Fransızlar bulunduğundan, Ankara'dan gelenler Havza'ya kadar uzanmayı mahsurlu görmüşler ve Ali Fuat Paşa yaveri İdris Bey'i yollayarak postahaneden Amasya'da Mustafa Kemal Paşa ile temas temin etmiştir. Mustafa Kemal Paşa'nın daveti üzerine Ankara heyeti Amasya'ya doğru yoluna devam etmiştir.

İstanbul hükümetinin hareket tarzını tasvip etmeyen kumandanlar arasında yapılması bir zamandan beri beklenen toplantının önümüzdeki günlerde Amasya'da başlayacağı böylece teeyyüd etmektedirler. bu toplantıda, Anadolu'yu müstevlilerden kurtarmak için mühim kararlar alınması beklenmektedir.

Yunanlılar, Samsun'a silah, cephane, para ve asker gönderiyor

Harbiye Bakanlığı yaptığı uyarıda, Rumların girişimlerine karşı dikkatli olunmasını istedi

HARBİYE Bakanlığı dün Karadeniz bölgesindeki askerî kumandanlıklara birer telgraf çekerek, bu bölgede Yunanlıların faaliyetlerini artırmaya hazırlandıklarını bildirmiş ve dikkatli olmalarını istemiştir.

Öğrendiğimize göre, Harbiye Bakanlığı, elde etmiş olduğu şu bilgiyi Karadeniz kumandanlıklarına ulaştırmıştır.

★ Yüzelli Yunanlı muallimle yirmi bin lira para Samsun'a sevkedilmiştir. Aynı zamanda, İstanbul'da Rum okullarında izci teşkilâtı kurmuş olan Yunanlılar, bu faaliyetten arta kalan silah ve cephaneyi de gizlice Samsun havalisine sevketmişlerdir. bunların arasında Yunan askerî üniformaları da vardır.

★ Bütün bu malzemenin Karadeniz kıyılarına çıkarılmasına mani olunmalıdır. Son zamanlarda Yunanlıların bilhassa Samsun üzerinde dikkatlerini toplamakta oldukları görülmüstür.

BAKANLIĞIN IKAZI

Ayrıca Harbiye Bakanlığından dün Dışişleri ve İçişleri bakanlıklarına da birer yazı gönderilerek, silahlanmış olan Osmanlı Rumlarının son zamanlarda İslâm halkına karşı siyasî cinayetlere ve zulme giriştikleri tekrar hatırlatılmaktadır.

Sinirli hanımların nazarı dikkatine

Mütehassıs Doktor Rüştü Recep tedavihanesinde sinir zaafı, yürek çarpıntısı, uykusuzluk, muannid başağrıları ve sair her nev'i ağrılar, felçler, mide ve barsak ataletinden mütevellid suihazımlar, kabzı muannid elektrik tatbikatı, elektrik duşları, elektrik masaj vesaire ile tedavi edilir.

Bahçekapı, Orozdibak sırasında Rasim Paşa Han, 2 nci kat. Tel: 447

Milliyet

İSTİKLÂL SAVAŞI gazetesi

KALK UYAN YOKSA ARDI HİCRANDIR

HAZIRLAYAN: ÖMER SAMİ COŞAR

CUMA 20 HAZİRAN 1919

● *Mustafa Kemal'in, Kurmay Yüzbaşı olarak Harbiye'den ayrıldığı günlerde çekilmiş bir fotoğrafı*

● AMASYA'DA TARİHİ TOPLANTI BAŞLADI

İstanbul hükümetinden medet umulamayacağını söyleyenlerden Ali Fuad Paşa

«Milletin istiklâlini yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır»

● *Toplantıdan önce ayrılan Ali Fuat Paşa alınan kararların bazılarını açıkladı ve Millî Kongrenin Sivas'ta toplanmasına zorunluluk olduğunu belirtti*

AMASYA

HAMİDİYE kahramanı ve eski Bahriye Bakanı Rauf Bey ile Yirminci Kolordu Kumandanı Ali Fuad Paşa dün buraya geldiler ve Mustafa Kemal Paşa tarafından karşılandılar.

İstanbul hükümetine karşı cephe almakta olan kumandanların toplantıları dün gece geç vakte kadar devam etmiştir.

Toplantıdan ayrılan Ali Fuat Paşa, varılan mühim kararları şu şekilde özetlemiştir:

"—Mademki padişah ve onun hükümeti milletin haklarını, vatanın istiklâlini müdafaa da acz gösteriyor, hatta millî mukavemete karşı düşmanlarımızla beraber cephe alıyor, istiklâlimizi ve vatanın tamamiyetini tehlikeye sokmaktan çekinmiyor, artık ondan medet ummakta ve onunla beraber yürümekte mana yoktur. Milletin istiklâlini yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır. Haklı davasını bütün cihana ilân edecek, her türlü tesir ve murakabeden masun bir millî heyet kurulmalıdır. Bunun için de vilâyetlerden gelecek mümessillerle millî bir kongrenin akdine katî lüzum vardır. Kongrenin toplanması için en emin yer de Sivas'tır."

DİĞER KUMANDANLARLA KONUŞULACAK...

Dün gece varılan kararlardan biri de şudur:

Bugün veya yarın şehrimize gelmesi beklenen 3 üncü Kolordu Kumandanı Refet Bey'le de istişare edilerek, onun da bu hususlarda fikirleri alınacaktır. Ayrıca Mustafa Kemal Paşa telle Erzurum'da Karabekir Paşa, Ali Fuad Paşa da Konya'da Mersinli Cemal Paşa ile temas ederek, onların da görüşlerini tesbit edecek ve nihaî karar şekli ortaya çıkacaktır.

(Devamı 8. Sayfada)

Ermeni ve Rum patrikleri toplantı yaptılar

Ermeni patriği Zaven efendi dün Rum patrikhanesine giderek Paris'ten yeni dönmüş olan Rum patrik vekili Dorote ile uzun boylu konuşmuştur.

Rum gazetelerinin verdikleri bilgiye göre, Rum patrik vekili Paris'teki temaslarını anlatmış ve ayrıca orada Bogos Nubar Paşa ile yaptığı hususi konuşmalar hakkında Zaven efendiye bilgi vermiştir. Rum patriği, Bogos Nubar Paşa'nın "Ermenistan'ın istiklâli" hakkında ümitvar olduğunu da kaydetmiştir.

BERGAMA İKİNCİ KEZ DÜŞMAN İŞGALİNDE

● Yunan kuvvetleri, etraflarını saran Kuvayı Milliye birliklerinden çekindiği için Nazilli'yi boşaltmaya hazırlanıyor

GEÇ vakit aldığımız haberlere göre, Türk Millî Kuvvetleri tarafından tahliye edilmiş olan Bergama ikinci defa Yunan işgaline düşmek felâketine uğramıştır. Bergama'ya önceki günden beri taarruz etmekte olan Yunan kuvvetlerinin bir tümen mevcutlu olduğu anlaşılmıştır.

Diğer taraftan güneyden gelen haberlere göre, Yunan kuvvetleri etraflarını saran Kuvayı Milliye birliklerinden ürkerek Nazilli'yi tahliyeye hazırlanmaktadırlar. Henüz Nazilli'nin Yunan tarafından tahliyesine dair haberler teyid edilmemiştir.

ÖDEMİŞ'TE... ——— ÖDEMİŞ

Yunan işgali altında bulunan şehrimizde Yunan kuvvetleri yerleşmiş bulundukları Mekteb-i İdadi binasından ayrılmadıklarından öğrencilerin imtihanları yapılamamıştır.

İlgililerin bu hususdaki müteaddit müracaatlarına Yunan makamları cevap dahi vermemişlerdir.

7 TÜRK TEVKİF EDİLDİ ——— MANİSA

Kasabada sözde bir cinayetle ilgileri bulunduğu iddiası ile ve sorgusuz sualsiz yedi Türk köylüsü, Yunan askerleri tarafından yakalanmış ve kelepçe vurularak İzmir'e sevkedilmiştir. Bunların İzmir'de Yunan Divan-ı Harbinde yargılanacakları söylenmektedir.

150 DÜKKAN YANDI ——— AYDIN

Yunan işgalindeki şehrimizin bitpazarında müthiş bir yangın çıkmış ve tahminen 150 dükkân ve fabrika yanmıştır. Yangının bir fırından çıktığı zannedilmektedir. Açıkta kalan Türklerle kimse alâkadar olmamaktadır.

(Baştarafı 7. Sayfada)

3'üncü Müfettişlik Kurmay Başkanı Kâzım Bey, toplantıların zabıtlarını tesbit etmiş ve o da, diğer bazı kumandanlarla temaslarda bulunmakla görevlendirilmiştir.

Diğer taraftan Mustafa Kemal Paşa'nın, Rauf Bey le Ali Fuad Paşa'nın Amasya'ya geldiklerini dün aşağıdaki telgrafla Karabekir Paşa'ya bildirdiği öğrenilmiştir: "İstanbul'da temaslar yapan ve bizimle buluşmak üzere oradan ayrılan ve İzmir havalisinden geçerek orada kumandanların da görüşlerini tesbit eden eski Bahriye Bakanı Rauf Bey, Yirminci Kolordu Kumandanı Ali Fuad Paşa ile buraya gelmişlerdir. Umumî durum üzerinde konuşuyoruz. Neticeyi yarın arzedeceğiz. Hepimiz ayrı ayrı selâm ve ihtiram ile gözlerinizden öperiz."

Toplantılara bugün devam edilecektir.

Adana Ermenileri 50 bin altın tazminat istiyor

Adana vilâyetinde Ermeni hanelerine yapıldığı iddia olunan hasar karşılığı olarak devletten elli bin altın talep edilmiştir. Maliye Bakanlığının bu parayı temin maksadiyle araştırmalar yapmakta olduğu bildirilmektedir.

Fransızca Stamboul gazetesinin ilâve ettiğine göre, 50 bin altını Ermeniler adına, Adana Bölgesi Fransız İşgal Kumandanı olan albay, Osmanlı devletinden talep etmiştir.

Binlerce kişi İzmir'in işgalini protesto etti

Balkan Harbi sırasında da, İstanbul ile boğazların bir (Doğu Birleşik Devletleri - Boğazlar Cumhuriyeti) şekline sokulması istenmiştir. Bir hayalperest de yukarıdaki hayalî resmi çizmiştir. Ona göre bu yeni devlette para yerine bono (resmi var) verilmekte, halk isyana kalkışmakta ve bunlara makineli tüfeklerle ateş edilmektedir. Ayrıca Haliç üzerine de demirden asma köprüler kurulmuştur.

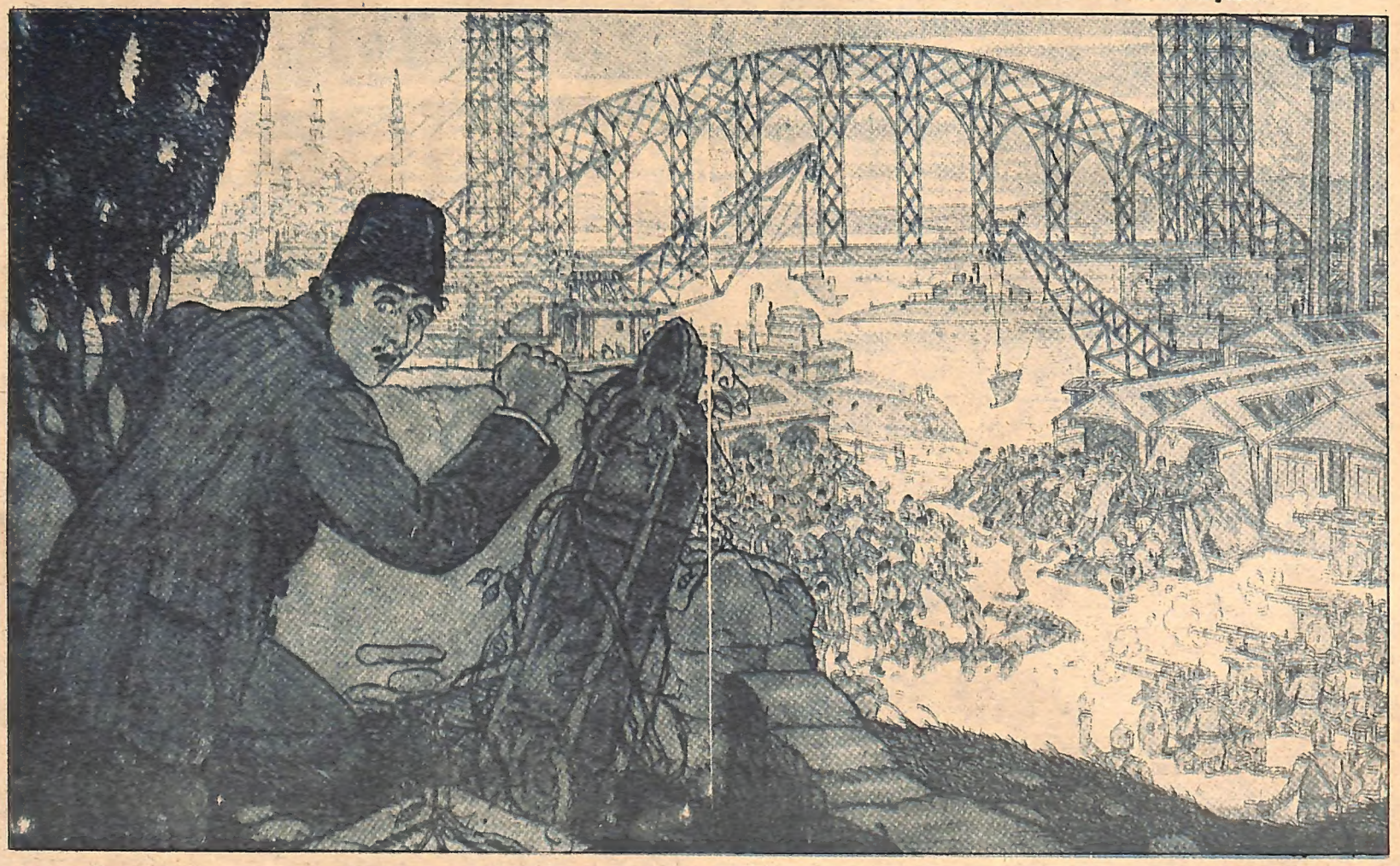

Niksar'da düzenlenen mitingten sonra itilaf devletleri temsilcilerine çekilen telgrafta «sözlerinde durmadıkları» hatırlatıldı

NİKSAR

DÜN bütün camilerde on binden fazla halk toplanmış ve İzmir'in Yunan tarafından işgali şiddetle protesto edilmiştir. Mitinge Niksar halkı ile çok uzak köylerden bile gelen binlerce kişi katılmıştır.

Miting sonunda, Redd-i İlhak Cemiyeti Reisi Mahir Beyin imzası ile ve mitinge katılanların tasvibi ile aşağıdaki telgraf itilâf devletleri temsilcilerine gönderilmiştir:

"Niksarlılar hukukun hamisi olduğunu iddia eden Vilson'a ve diğer devletlere müracaat ediyoruz. Artık bizim feryadımıza kulak tıkamayınız, bizim tamamiyet-i mülkiyemize, mevcudiyet-i milliyemize tecavüzü ve bu tecavüzde devamı kastediyorsanız en kısa yol bizi öldürmektir. Geliniz öldürünüz. Biz Türk olarak en küçük vatan parçasının Türk kalmasını istiyoruz. Siz de buna söz vermiştiniz. Şimdi ise sözünüzde durmadığınızı görüyoruz. Anadolu'ya uzatılacak bir tecavüz bizi öldürmek için uzatılan bir adımdır. İnsaniyet ve adalet nâmına bu suikasttten vazgeçmenizi rica ediyoruz."

İTALYANLAR, ANTALYA'DAN ANADOLU'YA SIZIYOR

KONYA

ANTALYA'dan dün buraya gelen bir telgrafta, bir İtalyan taburunun sabah vakti şehirden ayrıldığını ve Burdur istikâmetinde ilerlemeye başladığını bildirmiştir.

İtalyan askerî birliklerinin Güney Anadolu'daki sızmalarını genişletmeye karar verdikleri ve Yunan kuvvetleri Batı Anadolu'da ilerlerken, bunların da süratle harekete geçmeye karar verdikleri anlaşılmaktadır.

Bu gelişmeler üzerine şehrimizde bulunan İkinci Ordu Müfettişi Mersinli Cemal Paşa, Burdur ile Afyonkarahisar'daki askerî birlik kumandanlarına telgraflar çekmiş ve halkın yardımı ile milis kuvvetleri teşkil edilerek bu İtalyan sızmasına karşı kati şekilde cephe alınmasını istemiştir.

Cemal Paşa telgrafında şu tâlimatı da vermektedir.

"Ecnebî boyunduruğu altına girmenin her hangi bir milliyet için ve bilhassa İslâmlar için ne derece tehlikeli olduğunu herkese yayarak, vekar ve sükunet dairesinde hemen mahallî hazırlık icrası, mitingler ve telgraflarla protestolarda bulunulmasının temini."

İstanbul'un, Cemiyet-i Akvam'ın merkezi olması öneriliyor

Yunanlılar, İstanbulumuzun kendi memleketlerine ilhak edilmesi için geniş faaliyet sarfederken bazı Amerikalılar da yeni yeni fikirler ortaya atmaktadırlar. Bunlardan bir kısmı güzel şehrimizin doğruca Amerikan mandası altına girmesini temine çalışırken, şimdi de biri Istanbul'un "Cemiyet-i Akvam'ın başkenti" olmasını öne sürmektedir. Amerikalı Profesör Simons birkaç gün önce Times gazetesine yolladığı bir mektupta, dünya Müslümanlarının tepkileri nazara alınmaksızın, Padişahın İstanbul'dan çıkarılmasını ve İstanbul'un Cemiyet-i Akvam'ın başkenti haline getirilmesini istemiştir. Fotoğrafta, güzel İstanbulumuzun Galata ciheti görülmektedir.